

Bestuursverslag 2019

Stichting Oogfonds Nederland

Oogfonds Nederland
Catharijnesingel 40
3511 GC UTRECHT

Postadres

Postbus 2086
3500 GB UTRECHT

Telefoon (030) 254 57 11

E-mail info@oogfonds.nl

Website www.oogfonds.nl

Kamer van Koophandel 40531501

INHOUDSOPGAVE

TERUGBLIK 2019	3
1. DOELSTELLING, MISSIE EN VISIE	4
Doelstelling	4
Missie	4
Visie	4
2. DOELREALISATIE	5
Strategische thema's	5
Bestedingsprogramma's	5
Monitoren en evalueren	6
Resultaten wetenschappelijk onderzoek	8
Resultaten Voorlichting en preventie	11
Resultaten Toegankelijkheid	13
Overige resultaten	15
3. FINANCIËLE RESULTATEN	17
Algemeen	17
Inkomstenwerving	18
Financiële resultaten in 2019	21
4. GOVERNANCE, BESTUUR EN TOEZICHT	25
Governance en organisatie	25
Maatschappelijke aspecten van ondernemen	30
Communicatie met belanghebbenden	31
Financieel beleid	31
Risicobeheersing	33
5. ZICHT OP 2020	36
Begroting 2020	36
6. JAARREKENING	38
7. CONTROLEVERKLARING ACCOUNTANT	64

TERUGBLIK 2019

Gentherapie, stamceltherapie, de oogchip. Er zijn baanbrekende en hoopgevende onderzoeken gaande. Toch is realisme op zijn plaats. Het duurt nog vele jaren voordat de nieuwe therapieën deel uitmaken van de reguliere behandelpraktijk en bovendien zijn deze therapieën nooit geschikt voor de behandeling van alle oogaandoeningen. Verder kijken in de zin van doorgaan met onderzoek doen en voorlichting geven is dus essentieel.

Terugkijkend op 2019 zien we dat we meer geld dan ooit hebben kunnen besteden aan wetenschappelijk onderzoek. Dat is onder andere het resultaat van de fusie van het Oogfonds met het MaculaFonds en de fusie van het Oogfonds met het Glaucoomfonds. Het aantal mensen dat onze website raadpleegde is gestegen van 1,7 naar 2,8 miljoen. Daarnaast zien we een positiever financieel resultaat dan begroot voor 2019. Dit is enerzijds het gevolg van de koersresultaten, anderzijds het resultaat van een scherpe monitoring van inkomsten en uitgaven en continue bijsturing.

Omdat wij bij de inzet van de aan ons toevertrouwde gelden de grootste zorgvuldigheid betrachten, hebben wij bestemmingsreserves geformuleerd. Deze staat in de jaarrekening geformuleerd en zullen komende jaren ten goede komen aan de pijlers: wetenschappelijk onderzoek, voorlichting en bewustwording.

Bij een gezondheidsfonds draait het om de inhoudelijke resultaten. In 2019 financierden we elf wetenschappelijke onderzoeksprojecten via het samenwerkingsverband Uitzicht. We startten een pilot: crowdfunding voor een innovatief wetenschappelijk onderzoek. Daarnaast kregen we veel publieke aandacht voor ogen. Hierbij ervaren we dat er steeds meer belangstelling is van oogprofessionals en publiek voor de ernstige toename van hoge bijziendheid in Nederland. Hieraan besteedt het Oogfonds aandacht vanuit de visie dat we blindheid en slechthooftheid willen voorkomen.

Samenwerking vormde in 2019 opnieuw de rode draad in de activiteiten van het Oogfonds. Zo geven we samen met patiënten en oogprofessionals invulling aan activiteiten als het Oogcongres. Onze donateurs en vrijwilligers, deelnemers van de VriendenLoterij, bedrijven, vermogensfondsen en andere samenwerkingspartners zorgen ervoor dat we doelen kunnen realiseren. Veel dank daarvoor.

Het op peil houden van de inkomsten en het realiseren van de gewenste groei blijft een belangrijke uitdaging. Om blindheid en slechthooftheid te stoppen, is er nog veel onderzoek te doen en werk te verzetten. Alles om een zichtbaar betere toekomst dichterbij te brengen.

Edith Mulder, directeur-bestuurder

1. DOELSTELLING, MISSIE EN VISIE

Doelstelling

De doelstelling van het Oogfonds, zoals geformuleerd in de statuten is: het voorkomen en bestrijden van de oorzaken en de gevolgen van oogziekten en volwaardige participatie en integratie van blinden en slechtzienden in de samenleving te ondersteunen.

Het Oogfonds realiseert deze doelstelling door:

- de belangstelling van de Nederlandse bevolking voor de strijd tegen oogziekten te wekken en levendig te houden en het verspreiden van kennis door het geven van voorlichting;
- het vergroten van kennis op het gebied van oogziekten door het financieren van wetenschappelijk onderzoek;
- het beschikbaar stellen van middelen voor de instandhouding, verbreding, kwaliteitsverbetering en innovatie van het aanbod aan diensten aan blinden en slechtzienden, waaronder begrepen voorlichting en activiteiten gericht op maatschappelijke integratie en toegankelijkheid.

Missie

Het Nederlandse Oogfonds maakt zich sterk voor een betere toekomst voor mensen met een oogaandoening of mensen met een verhoogde kans daarop. Onze droom is oogaandoeningen en vermijdbare blindheid en slechtziendheid te voorkomen en te bestrijden. Ook willen we een beter perspectief voor blinden en slechtzienden, door volwaardige participatie en integratie in de samenleving te bewerkstelligen.

Het Oogfonds voorkomt en bestrijdt oogaandoeningen en helpt mensen met een visuele beperking zichtbaar beter te participeren in de samenleving.

Om de missie te realiseren, subsidieert het Oogfonds wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke projecten in Nederland en is het fonds pleitbezorger en voorlichter. Het Oogfonds werft fondsen en werkt samen met partners in het veld.

Visie

Slechtziendheid en blindheid kan iedereen treffen en steeds meer Nederlanders krijgen ermee te maken. Op dit moment zijn er in Nederland meer dan 250.000 blinden en slechtzienden. De impact van blindheid en slechtziendheid is enorm. Op de eerste plaats op het leven van de blinde of slechtziende zelf, maar ook op diens omgeving én op de samenleving.

Als we niets doen, zal het aantal mensen dat blind of slechtziend wordt enorm toenemen. Dat komt met name door de dubbele vergrijzing – meer mensen worden steeds ouder-, door de toename van het aantal mensen met diabetes en door de toename van hoge bijziendheid bij de jeugd.

De toename van het aantal blinden en slechtzienden in de Nederlandse samenleving is een zorgelijke en veelal onnodige ontwikkeling: in maar liefst vijftig procent van de gevallen kan het worden voorkomen. Het Oogfonds wil vermijdbare blindheid en slechtziendheid zo snel mogelijk tot nul reduceren. Dat kan door wetenschappelijk onderzoek, preventie, toegankelijke oogzorg en voorlichting.

Slecht zicht of zelfs geen zicht verandert het persoonlijk leven drastisch. Daarenboven is onze samenleving steeds visueler ingesteld. Het Oogfonds maakt zich sterk voor een toegankelijke samenleving voor mensen met een visuele beperking en wil dat deze groep een duidelijke inbreng krijgt in diverse maatschappelijke ontwikkelingen.

2. DOELREALISATIE

Strategische thema's

1. Voorkoming en vermindering van oogaandoeningen

Om blindheid en slechtziendheid te voorkomen en het aantal mensen met een oogziekte te verminderen, is kennis nodig. Kennis zorgt voor vooruitgang. Daarom zet het Oogfonds in op wetenschappelijk onderzoek, voorlichting en preventie.

2. Vergroting van de maatschappelijke toegankelijkheid voor blinden en slechtzienden

De samenleving is visueel ingesteld. Dat maakt het voor mensen met een visuele beperking vaak moeilijk(er) om te participeren in de maatschappij. Het Oogfonds zet zich in om de maatschappelijke toegankelijkheid van blinden en slechtzienden te vergroten. Dit doet het fonds door innovaties te stimuleren, door projecten van derden te financieren en door bewustwordingsprojecten op te zetten en te ondersteunen.

De randvoorwaarden

A. Het bundelen van krachten met andere organisaties

Om onze doelen te realiseren is samenwerken essentieel. Alleen op die manier kunnen we grote stappen maken. Daarom versterken we de relatie met de patiëntenverenigingen en beroepsverenigingen en gaan we strategische samenwerkingen aan met maatschappelijke partners zoals bedrijven, scholen en werkgevers.

B. Het werven van (meer) inkomsten

Het Oogfonds bevindt zich in een speelveld dat continu verandert. Door de groeiende concurrentie neemt de druk op de inkomstenstromen toe. Mensen en organisaties willen meer betrokken worden en tastbare resultaten zien. Dit vraagt om nieuwe manieren van fondsenwerving, om meer transparantie en zichtbaarheid.

C. Het werken vanuit een professionele organisatie

Aan organisaties worden steeds meer eisen gesteld. Daar wil het Oogfonds aan voldoen. Daarenboven wil het Oogfonds zorgvuldig omgaan met elke euro die een donateur ons toevertrouwt. Doelbesteding en fondsenwerving vragen om creativiteit, durf en professionaliteit. Daarom blijven we investeren in de organisatie en vernieuwen waar mogelijk.

Bestedingprogramma's

Met onze strategische thema's richten we ons op drie doelgroepen: het Nederlandse publiek, patiënten én mensen met een visuele beperking. Voor deze drie doelgroepen is een programma opgesteld: Gezonde ogen (Nederlandse publiek), Zicht op zien (patiënten) en Vooruitzicht (mensen met een visuele beperking).

1. Gezonde ogen

Aandacht voor preventie heeft een vaste plek in ons beleid. Bij het algemene publiek stimuleren we een gezonde leefstijl. Hoe houden we onze ogen gezond? Daarnaast richten we ons op risicogroepen, zoals ouderen en mensen met diabetes. Welke voorzorgsmaatregelen kunnen deze groepen zelf nemen en welke alarmsignalen vragen om actie? Het draait om bewustwording en het nemen van de regie. Al onze adviezen zijn gebaseerd op wetenschappelijke inzichten.

Wat doet het Oogfonds:

- Wij financieren wetenschappelijk onderzoek dat zich richt op preventie en waaruit leefstijladviezen komen;
- Wij geven voorlichting over risicofactoren en alarmsignalen;
- Wij organiseren bewustwordingsacties;
- Wij werken samen om aandacht voor ogen op de maatschappelijke en politieke agenda te krijgen.

2. Zicht op zien

Oogaandoeningen willen we in een vroeg stadium opsporen en behandelen. Dit omdat zicht dat eenmaal verloren is gegaan, in de meeste gevallen (nu nog) onherstelbaar is. Daarnaast stimuleren én financieren we wetenschappelijk onderzoek en oplossingen om oogaandoeningen beter te monitoren, te behandelen en te genezen. Met het ultieme doel om het zicht te herstellen. Mensen met een (beginnende) oogaandoening leven met veel vragen. Daarom is voorlichting essentieel.

Wat doet het Oogfonds:

- Wij stimuleren en financieren wetenschappelijk onderzoek en andere oplossingen die gericht zijn op een betere behandeling en genezing van oogaandoeningen en herstel van het zicht.
- Wij stimuleren kwalitatief goede voorlichting over ogen en oogaandoeningen, zodat mensen goed geïnformeerd zijn en op basis van de informatie keuzes kunnen maken.
- Wij verbinden initiatieven om impactvol wetenschappelijk onderzoek te kunnen financieren en goede voorlichting te kunnen geven.

3. Vooruitzicht

Mensen met een visuele beperking hebben, in de samenleving die visueel is ingesteld, nu nog andere vooruitzichten dan mensen die goed kunnen zien. Maatschappelijke participatie is niet eenvoudig. De maatschappelijke toegankelijkheid moet én kan groter en heeft grote invloed op het leven van mensen met een visuele beperking. Het Oogfonds richt zich daarom op oplossingen die de kwaliteit van leven verbeteren.

Wat doet het Oogfonds?

- Wij stimuleren en financieren wetenschappelijk onderzoek en andere oplossingen die gericht zijn op herstel van het zicht.
- Wij initiëren en financieren projecten die de maatschappelijke toegankelijkheid van mensen met een visuele beperking vergroten.
- Wij zorgen door middel van campagnes voor begrip voor de positie van mensen die blind of slechtziend zijn.
- Wij verbinden waar mogelijk initiatieven en zoeken samenwerking met partners.

Monitoren en evalueren

Uitzicht is het samenwerkingsverband van meerdere fondsen die subsidies verstrekken voor wetenschappelijk onderzoek op het terrein van oogaandoeningen, slechtziendheid en blindheid. Dit samenwerkingsverband voorkomt dat subsidieaanvragers bij meerdere fondsen tegelijk aanvragen moeten indienen. De ingediende aanvragen worden beoordeeld door binnenlandse en buitenlandse reviewers en door ervaringsdeskundigen. De beoordeling door beide groepen is leidend voor de toekenning van subsidie. De onderzoekers leggen vervolgens jaarlijks verantwoording af over de voortgang van de projecten. Deze verslagen worden inhoudelijk getoetst door een commissie van vooraanstaande wetenschappers, de zogenoemde commissie voortgang. Op basis van het oordeel

van de commissie besluit de directeur van het Oogfonds over het voortzetten van de subsidie. Een aantal voortgangsverslagen gaf aanleiding aanvullende informatie op te vragen bij de aanvrager. Er hoefden vanuit het Oogfonds geen maatregelen te worden genomen als het stopzetten van een subsidie.

De monitoring van een langlopend project 'Een nieuwe kijk op diabetische retinopathie' gebeurt door de wetenschappelijke adviesraad van het DiabetesFonds, de monitoring van 'Crush studie' waaraan in 2018 subsidie is toegekend, verloopt via Stichting Ushersyndroom.

Sinds 2019 wordt gewerkt met een adviescommissie Maculadegeneratie en een adviescommissie Glaucoom die de directeur-bestuurder adviseren over de te financieren onderzoeken op deze aandachtsgebieden. Ook worden deze commissies geraadpleegd wanneer de voortgangsverslagen als onvoldoende worden beoordeeld door de eerdergenoemde commissie voortgang.

De gesubsidieerde voorlichtingsprojecten en de toegankelijkheidsprojecten worden intern beoordeeld en gemonitord. Als voor de beoordeling en monitoring van projecten specifieke expertise vereist is die op kantoor van het Oogfonds niet aanwezig is, wordt een aantal externen gevraagd het project te beoordelen. In 2019 hebben we van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

De RAAK Stimuleringsprijs heeft een eigen jury die de inzendingen beoordeelt. De monitoring geschiedt door medewerkers op kantoor. In 2019 is het programma Zienswijze gestart, mensen met een visuele beperking bezochten Nederlandse musea en aan de hand van hun bevindingen werd een rapportage opgesteld.

Resultaten wetenschappelijk onderzoek

Wetenschappelijke onderzoeken waaraan het Oogfonds in 2019 subsidie heeft toegekend

Betere behandeling voor ernstige oogontsteking van de voorste en/of achterste oogkamers	Van Meurs	Oogziekenhuis Rotterdam
Een pilot studie naar de afweercellen bij uveïtis	De Boer	Utrecht UMC
Behandeling van oogziekte CACD	Hoyng en Den Hollander	Radboud UMC
Ontwikkeling van nieuwe technieken voor genbewerking voor retinaïe ziekte	Wijnholds	LUMC Leiden
Vervolgstudie om meer kennis te verkrijgen over het ziektebeloop van netvliesafwijkingen	Boon	Leiden UMC
De weg naar een leven zonder glaucoom	Ramdas	Erasmus MC
Kaukasische hoge en pathologische bijziendheid: een klinische, genetische en epidemiologische studie	Yzer	Erasmus MC
Gentherapie voor de ziekte van Stargardt	Garanto	Radboud UMC
Vergelijken van onderzoeksresultaten door de volgttest te koppelen aan een stereoscopische hogesnelheids oogbewegingsmeter ten opzichte van het standaard oogheelkundig en visueel onderzoek.	Cornelissen	Groningen UMC
Onderzoek naar de rol van mitochondriën bij glaucoom: kan dit met een dieet tot verbetering leiden?	Gorgels	Maastricht UMC
Onderzoek naar vaatgroei-remmende therapie bij natte LMD	Schlingemann en Klaassen	AMC

Lopende wetenschappelijke onderzoeken waaraan het Oogfonds subsidie heeft toegekend

Onderzoek	Arts	Ziekenhuis
Zoeken naar aanknopingspunten voor de behandeling van diabetische retinopathie	Dik	Erasmus MC
Nieuwe meetmethode om het gezichtsveld te beoordelen met een geavanceerde MRI-scan	Fracasso	Universiteit Utrecht
Meettechniek hersendruk verfijnen	Jansonius	UMC Groningen
Ontwikkeling nieuwe splice-modulatie therapieën voor erfelijke netvliesdegeneratie	Garanto	Radboudumc
Voedingssupplementen of dieetrichtlijnen voor bij leeftijdsgebonden maculadegeneratie?	Klaver	Erasmus MC
Is het 'Game over' voor de afplakbehandeling?	Loudon	Erasmus MC
Behandeling op maat voor iedere patiënt met leeftijdsgebonden maculadegeneratie (LMD)	Den Hollander	Radboudumc
Optogenetica: een nieuwe techniek om herstel van functie van het blinde netvlies bij RP-patiënten te onderzoeken	Kamermans	Nederlands Herseninstituut
Ontwikkeling van een nieuwe methode voor hoornvliestransplantatie	Nuijts	Maastricht UMC+
Bijziendheid in Nederland, risicoprofielen en preventie	Klaver	Erasmus MC
Een nieuwe kijk op diabetische retinopathie – De Maastricht Studie	Stehouwer/Schouten	Maastricht UMC+
Invloed mobiele telefoons op bijziendheid bij kinderen	Klaver	Erasmus MC
I-move perimeter: een kindvriendelijke meetmethode van het gezichtsveld	Pel	Erasmus MC
Bijziendheid, een dreigende epidemie	Klaver	Erasmus MC
Minder screenings voor kinderen met kans op oogkanker (retinoblastoom)	Moll	VUmc
Biologische vingerafdruk van kinderen met uveïtis	De Boer	Utrecht UMC
Genetische factoren bij netvliesloslating	Den Hollander	Radboud UMC
Op naar een goede behandeling van serosa	Boon	Leiden UMC

Hoge resolutie MRI-scans voor de behandeling van glaucoom	Beenakker	Leiden UMC
De rol van steroïde hormonen in chronische serosa	Boon	Leiden UMC
Hoornvliesontsteking, een kleine beschadiging met grote gevolgen	Nuijts	Maastricht UMC
Genetische oorzaken van oogmelanoom	Luyten	Leiden UMC
Moleculaire pleister voor de ziekte van Stargardt	Collin en Garanto	Radboudumc
Glaucoom op een chip	Gorgels	Maastricht UMC
Effectiviteit van Bowman-laagtransplantatie bij keratoconus	Melles	NIIOS
Kunstmatige intelligentie: behandeling op maat bij netvliesandoening	Klaver, Sánchez Gutiérrez en Hoyng	Erasmus MC & Radboudumc
Genetische oorzaak van netvliesandoeningen	Roosing	Radboudumc
Kijken en luisteren naar patiënten met Usher: Chrush2A	Pennings	Radboudumc via St. Ushersyndroom

In 2019 afgeronde wetenschappelijke projecten

Onderzoek	Arts	Ziekenhuis
Risicoprofielen voor Leeftijdsgebonden Maculadegeneratie in Europa	Klaver	Erasmus MC
Omvormen van stamcellen naar gezonde RPE-cellen	Bergen	AMC
Vaatgroei aanpakken	Schlingemann	UMCA
Corneatransplantatie door DMEK – beter dan DSAEK?	Nuijts	Maastricht UMC
Moleculaire therapie voor erfelijke netvliesdegeneratie	Collin	Radboud UMC
Identificatie biomarkers voor de diagnose van diabetische macula oedeem	Schlingemann	AMC
Identificatie van kinderen in Nederland met retinale dystrofie voor toekomstige genspecifieke behandelingen	Van den Born	R.O.I.

Pilot Crowdfundingactie

Onderzoek	Ziekenhuis
Crowdfundingactie om innovatief onderzoek te kunnen doen of de immuunhuishouding van het oog, tumorcellen in het oog beïnvloedt	M. Jager en in samenwerking met particulier, Bontius Stichting

Resultaten Voorlichting en preventie

Eigen projecten

Het Opblaasbare Oog	7 plaatsingen in voornamelijk ziekenhuizen (2018: 8)
Mijn GeZicht, fototentoonstelling en fotoboek	6 plaatsingen in voornamelijk ziekenhuizen (2018: 12)
Het Nationale Oogcongres: Samen beslissen (in samenwerking met de patiëntenverenigingen)	600 deelnemers (gelijk aan 2018) Waarderingscijfer: 8,2 (gelijk aan 2018)
ZIEN, Jaarlijks magazine voor algemeen publiek (in samenwerking met de patiëntenverenigingen)	5.000 exemplaren onder andere voor Gezondheidsbeurs, 50+ beurs, ziekenhuizen en optiekbazen
Website Oogfonds.nl	2,8 miljoen bezoekers (2018: 1,7)
Oogfondsbrochures	13.000 aanvragen (2018: 19.300)
Online Oogtest en glaucoomtest	66.000 afgerond (2018: 60.00)
Myopie-educatie (mobielvrije zone)	Ontwikkeling project en opstarten samenwerking binnen de Oogwereld. Samenstellen klankbordgroep. Plannen maken met en toetsen ideeën bij jongeren en kinderen. Project myopie-educatie wordt in 2019 uitgerold.
Nationale rapportage Oogzorg	In 2018 verscheen deze rapportage, een initiatief van het Oogfonds in samenwerking met Specsavers. In 2019 is meerdere malen gecommuniceerd over de uitkomsten van het rapport. Het plan was op basis van deze rapportage een actieplan te formuleren (oogveld-breed). Dat laatste is niet gerealiseerd.
Documentaire	Mensen bewust maken van het belang van zicht en de impact van niet-zien op het leven. Door ziekte van de bedenker, tevens regisseur, heeft het project in 2019 geen doorgang gevonden.

Deelname aan beurzen	
Gezondheidsbeurs	Bezoekers stand: 700 (2018: 884) Informatieve gesprekken: 525 (2018: 406) Uitgedeelde ZIENS: 960 (2018: 960) Deelnemers workshops: n.v.t. (2018: 165) Aantal vrijwilligers: 22 (2018: 18)
ZieZo beurs	Bezoekers stand: 155 (2019: 185) Informatieve gesprekken: 56 (2019: 155) Aantal informatiekaarten uitgereikt: 128 (2018: n.v.t.)
50+ beurs	Bezoekers stand: 2.550 (2018: 2.500) Aantal bezoekers Opblaasbare Oog: 1.350 (2018: n.v.t.) Uitgedeelde ZIENS: 2.240 Nieuwe donateurs: n.v.t. (2018: 18) Aantal vrijwilligers: 72 (2018: 34) (48 vrijwilligers van patiëntenverenigingen, 24 studenten Hogeschool Utrecht)

Door het Oogfonds gefinancierde externe projecten

Titel	Organisatie	Impact
Ooglijn	Oogvereniging	Totaal: 4.745 vragen (2018: 6.090) - 3.591 telefonisch (2018: 5.096) - 1.154 per e-mail (2018: 984) Webpagina Ooglijn: 9.633 keer bezocht (2018: 7.758) De meeste vragen zijn medisch van aard. Gemiddelde contactduur is 11 minuten Medewerkers hebben diverse inhoudelijke opleidingen gevolgd.
14 ^e Nationale Hoornvlies Patiëntendag (jubileum)	Hoornvliespatiëntenvereniging	Ruim 300 deelnemers (2018: 190) Waarderingscijfer 8,5 (2018: 8,3)
Retinoblastoomdag	Retinoblastoom vereniging/ Amsterdam UMC	150 bezoekers
Maculadag	MaculaVereniging	425 deelnemers 5x uitgave Maculavisie, blad voor leden van de MaculaVereniging

MaculaVisie	MaculaVereniging	Informeren van patiënten Informatieblad Bindend platform
Workshops "Zicht op Buiten"	AJN/NJI	Samenwerkingsverband van artsen, verpleegkundigen en kennisinstituten met als doelstelling kinderen te stimuleren buiten te spelen. Oogfonds participeert in workshops. Twee bijeenkomsten Verspreiding: factsheet/standpunt beeldschermgebruik Ontwikkelen poster i.s.m. nationale Denktank Start white-paper
Zicht op Buiten: Onderzoek naar de prevalentie van brildragende kinderen	AJN Jeugdartsen	Onderzoekspopulatie 3-4 jaar en 5-6 jaar Onderzoek naar trends en beïnvloedende factoren zoals geslacht, opleiding ouders en woonplaats

Social media

Facebook	Oogfonds	2.915 volgers (2018: 2.500)
	Blind voor 1 dag	628 volgers (2018: 600)
Instagram	Oogfonds	905 volgers (2018: 700)
	Blind voor 1 dag	296 volgers (2018: 250)
LinkedIn	Oogfonds	640 volgers (2018: 335)
Twitter	Oogfonds	3.754 volgers (2018: 3.750)
	Blind voor 1 dag	534 volgers (2018: 500)

Resultaten Toegankelijkheid

Eigen projecten

Blind voor 1 Dag* (samen met Koninklijke Visio)	45 particuliere acties (2018: 112) 4 teams (2018: 30 teams)
Blind Walk* (samen met Koninklijke Visio)	60 particuliere acties (2018: niet van toepassing) 2 teams (2018: niet van toepassing)
De Nacht van Blauw	In verband met te weinig aanmeldingen heeft het project in het verslagjaar geen doorgang gevonden.
Zienswijzen (in samenwerking met Bartiméus, Koninklijke Visio,	40 deelnemers met een visuele beperking 40 bezochte musea getest op toegankelijkheid,

Stichting Blindenpenning, Oogvereniging en Kubes	gebundeld in boek Zienswijzer (ook digitaal verspreid)	
RAAK Stimuleringsprijs (in samenwerking met Van Abbe museum, Stichting Dédicon, fondsen)	26 inzendingen (2018: 15)	2.884 publieksstemmen (2018: 6.282)
	Onafhankelijke jury selecteert finalisten	
• Eerste prijs	Sonnenborgh museum & Sterrenwacht	36% stemmen
• Tweede prijs	Land Art Delft	33% stemmen
• Derde prijs	Kaap Skil	31% stemmen

*Door de introductie van de Blind Walk heeft een verschuiving plaatsgevonden in het aantal acties van Blind voor 1 Dag naar de Blind Walk.

Door het Oogfonds gefinancierde externe projecten

Toegankelijk maken ZieZo-beurs	ZieZo-vereniging	80 Braille plattegronden 1500 Grootletter plattegronden Inzet van 38 studenten Gemiddelde bezoekerstevredenheid 7,4
Educatieve spellen voor leerlingen met een visuele beperking	Dedicon	In ontwikkeling: spel kan met zienden en visueel beperkten tegelijk gespeeld worden
Beeldhouwweekend	Stichting Kubes	12 deelnemers (2018: 13 deelnemers)
Blind Date Koppel Dart Toernooi 2019	Frank Peeters Foundation	52 Deelnemers (2018: 80) 'Everything Radio' deed liveverslag.
Voorstelling "Ik zie, ik zie wat jij niet ziet"	St. Storytelling Centre	7 voorstellingen in 2019 (8 voorstellingen in 2020) ± 750 bezoekers ± 250 visueel beperkte bezoekers
Theaterbeleving "Ik zie geen steek en heb toch alles gezien"	St. Komt het Zien!	Theaterbeleving mogelijk maken voor mensen met een visuele beperking. Bijdrage leveren aan de vergroting van de participatie in de samenleving van blinden en slechtzienden.
Festival Classique 2019 (13e editie)	St. Festival Classique	Waardering: 8,4 Breed en divers publieksfestival 4000 volgers Facebook 3000 volgers Twitter 35.000 bezoekers www.festivalclassique.nl
Documentaire "Het Gevoel van Zwart"	Gerben Zevenbergen, producties	Première: november 2018, daarna 8 voorstellingen, waarvan 6 tijdens het documentaire festival in Eindhoven. Op YouTube: minstens 1.200 keer bekeken. 2 awards gewonnen tijdens het Feel the Reel festival te Glasgow.

Daarnaast heeft het Oogfonds een aantal projecten vormgegeven met partners om de maatschappelijke toegankelijkheid te vergroten voor mensen met een visuele beperking.

MuZIEum	Het Oogfonds is partner van het MuZIEum. Het Oogfonds heeft bijgedragen aan de verschillende projecten; de nieuwe huisvesting (in 2018 is geopend), het belevingsplein, de donkerbelevingen en Expeditie Ribbelroute (wandeling met VR-bril door de stad onder begeleiding van een gids).
Running Blind	Het Oogfonds is partner van Running Blind. In 2015 is Running Blind gestart met een uitrol over heel Nederland. Het Oogfonds heeft de uitrol van dit project over Nederland gefinancierd. Het Oogfonds vindt het belangrijk dat mensen met een visuele beperking de kans krijgen om in beweging te komen en heeft dit project meerdere jaren gesteund. Inmiddels heeft Running Blind dertien afdelingen. Er zijn hardlopgroepen, wandelgroepen en nordic walking groepen. In 2019 is Running Blind gaan samenwerken met Nationale Nederlanden.

Overige resultaten

Binnen onze beleidsvisie zijn drie belangrijke randvoorwaarden geformuleerd:

- het bundelen van krachten met andere organisaties;
- het werven van (meer) inkomsten;
- het werken vanuit een professionele organisatie.

Op alle drie de gebieden hebben we resultaten behaald en ook is een aantal plannen niet gerealiseerd.

Samenwerking

Projectsamenvatting met patiëntenverenigingen	De samenwerking is in 2019 projectgewijs voortgezet. (In 2018 werd duidelijk dat een van de verenigingen terugkwam op het eerder genomen besluit om het vormen van één stichting met de patiëntenverenigingen en het Oogfonds verder uit te werken).	Gerealiseerd.
Fusie MaculaFonds en Oogfonds	Doel: terugdringen versnippering in de fondsenwereld, efficiënte inzet van middelen, doelbesteding aan maculadegeneratie waarborgen.	Gerealiseerd.
Fusie Glaucoomfonds en Oogfonds	Doel: terugdringing versnippering in de fondsenwereld, efficiënte inzet van middelen, doelbesteding aan glaucoom waarborgen.	Gerealiseerd.
Koninklijke Visio en Blind voor 1 Dag	In 2018 zijn afspraken gemaakt dat Koninklijke Visio in 2019 de inhoudelijk partner wordt voor Blind voor 1 Dag.	Gerealiseerd.

Rondetafel naar aanleiding van de Nationale Rapportage Oogzorg met de oogzorg breed. De Nationale rapportage Oogzorg is een rapport van het Oogfonds en Specsavers. Dit rapport verscheen in oktober 2018.	Inventarisatie van gemeenschappelijk actie- en/of programmapunten.	Niet gerealiseerd. Een aantal partners liet weten dat een rondetafel moeilijk te combineren was met andere initiatieven.
--	--	--

Inkomstenwerving

Kom-in-actie door derden (particulieren en bedrijven)	Diverse acties door Oogfonds geïnitieerd (Blind voor 1 dag, Dam tot Damloop) en door particulieren en bedrijven zelf opgezet, zoals de actie van Monique tijdens de Nijmeegse Vierdaags, de actie van Roberto Gelato, diners door Janine Peeters in Venlo.	Gerealiseerd.
Website	Meer aandacht voor inkomstenwerving via de website.	Gerealiseerd. In 2019 zijn 406 online donaties gedaan via oogfonds.nl.
Telemarketing	Het behouden en verkrijgen van inkomsten.	Gerealiseerd.

Professionalisering

AVG	Implementatie en toetsing Eind 2019 doorlichting door EY van AVG-aanpak Oogfonds en check Cybersecurity.	Gerealiseerd – DDMA privacywaarborg goud. Terugkoppeling begin 2020.
Erkenning CBF	Driejaarlijkse hertoetsing, jaarlijkse toets en toetsing directeurssalaris.	Gerealiseerd.
Accessibility website	Toegankelijkheid website	Grotendeels gerealiseerd. Afgezien van volledige realisatie.
Implementatie verbeterpunten RI&E 2018	Risico-inventarisatie en -evaluatie	Gerealiseerd, verbeterpunten aangepakt, medewerkers periodiek geïnformeerd.

Kantoorautomatisering	Optimalisatie	Alle computers zijn vervangen. Doordat de apparatuur is geschonken door een bedrijf zijn alleen kosten gemaakt voor de installatie. Daarnaast is de werkomgeving vernieuwd.
Samenwerking bedrijfsleven	Binnen grote samenwerkingen worden de afspraken vastgelegd en juridisch getoetst. Dit geldt bijvoorbeeld voor de samenwerking met Specsavers.	Gerealiseerd.

3. FINANCIËLE RESULTATEN

Algemeen

De jaarbegrotingen volgen de inhoud van het jaarplan. Het jaarplan is een concrete vertaling van de in de beleidsvisie gemaakte keuzes en doelstellingen. Het jaarplan en de begroting worden vastgesteld door de directeur-bestuurder en goedgekeurd door de raad van toezicht. De directeur-bestuurder legt verantwoording af over het gevoerde beleid middels de jaarrekening. Deze wordt gecontroleerd door een onafhankelijke accountant en goedgekeurd door de raad van toezicht.

In de begroting over 2019 is rekening gehouden met de voorgenomen fusie met het MaculaFonds en het Glaucoomfonds. De vergelijkende cijfers van 2018 betreffen alleen de inkomsten en uitgaven van het Oogfonds en zijn hierdoor in veel gevallen lager dan begroot en gerealiseerd in 2019.

Soorten uitgaven:

- aan derden toegekende subsidies voor projecten binnen de doelstellingen van het Oogfonds;
- eigen projecten van het Oogfonds om de doelstellingen te realiseren;
- kosten voor de werving van baten;
- kosten voor de eigen organisatie, voor personeel, huisvesting en algemene kantoorkosten.

Deze laatste groep kosten wordt toegerekend aan de diverse doelstellingen en de kosten voor werving op grond van de ingeschatte tijdsbesteding van de personeelsleden aan deze gebieden.

Financiële baten en lasten: de inkomsten bestaan uit ontvangen rente en dividenden en de koersresultaten op de beleggingen. De kosten betreffen de rente en kosten van de bankrekeningen en de kosten voor het effectenbeheer. Het saldo van deze inkomsten en uitgaven wordt onderaan de staat van baten en lasten weergegeven.

Kostenpercentages

De niet-geormerkte inkomsten worden in de begroting verdeeld over de doelbestedingen. Door de fusie met vh MaculaFonds en vh Glaucoomfonds zal vanaf 2019 de besteding aan wetenschappelijk onderzoek toenemen ten opzichte van eerdere jaren. Dit betreft geormerkte werving. De werkelijke besteding hangt ook af van de hoeveelheid en kwaliteit van de aangevraagde subsidies.

Verhoudingen tussen de soorten lasten

Het Oogfonds streeft naar een effectieve en verantwoorde besteding van middelen aan haar doelstellingen.

Voor de besteding aan de doelstelling streeft het Oogfonds naar 78%, waarbij het minimum ligt op een besteding van 65% per jaar. Voor de kosten werving streeft het Oogfonds naar een percentage rond de 15%. Het maximum over 3 jaren wordt gesteld op 25%.

Om op een efficiënte manier te kunnen werken, is een goede bureau-organisatie noodzakelijk. De directeur-bestuurder stelt in principe 10% als maximale norm voor de kosten van beheer en administratie. Naast dit percentage wordt ook gekeken naar de absolute kosten van beheer en administratie in verhouding tot de activiteiten van de stichting.

In een tabel:

	streven	minimum	maximum
Besteed aan doelstellingen	78%	65%	geen
Wervingskosten	15%	geen	25%
Kosten beheer en administratie	7%	geen	10%

De verhouding tussen de uitgaven 'besteed aan doelstelling', 'wervingskosten' en 'kosten beheer en administratie' in 2019 is zichtbaar in onderstaande tabel.

Totaal lasten	Werkelijk 2019		Begroting 2019	
Besteed aan doelstellingen	1.620.538	79,0%	1.577.312	77,9%
Wervingskosten	249.537	12,2%	269.636	13,3%
Kosten beheer en administratie	180.674	8,8%	177.266	8,8%
	2.050.748	100,0%	2.024.214	100,0%

Kostenpercentage fondsenwerving

Jaarlijks wordt gestreefd naar een zo laag mogelijk kostenpercentage fondsenwerving. Het driejaargemiddelde zal in ieder geval onder de 25% liggen.

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Som van de baten	1.801.231	1.765.300	2.237.017
Wervingskosten	249.537	269.636	241.060
Kostenpercentage fondsenwerving	14%	15%	11%

Inkomstenwerving

De inkomsten van het Oogfonds bestaan uit:

- donaties en bijdragen van particulieren;
- donaties en bijdragen van bedrijven;
- inkomsten van loterijorganisaties;
- donaties en bijdragen van andere organisaties zonder winststreven.

Het realiseren van onze ambities vraagt om financiële middelen. Van oudsher zamelt een gezondheidsfonds geld in en verdeelt het over verschillende doelbestedingen. In het verleden richtte het Oogfonds zich vooral op het werven en behouden van particuliere donateurs via het zogenoemde

direct mail programma en via de VriendenLoterij. Dat blijven we doen, maar de groep vaste donateurs wordt elk jaar kleiner. De belangrijkste reden voor opzegging was ook in 2019 overlijden. De afgelopen jaren zijn naast het donateursprogramma nieuwe acties opgezet om (nieuwe) gevers te (blijven) bereiken, betrekken, boeien en binden. Zo is invulling gegeven aan evenementen, partnerships met het bedrijfsleven, online werving en projecten met andere fondsen.

Particuliere fondsenwerving

Bij de particuliere fondsenwerving maken we gebruik van verschillende kanalen: donateursbrieven per post, telemarketing, de website en e-mailmarketing. We werven zo goedkoop mogelijk, zodat er zoveel mogelijk geld naar de doelstelling gaat. Aan de andere kant investeren we, zodat we nu en in de toekomst donaties blijven ontvangen.

Periodieke schenkingen

Steeds meer mensen gaan over op een gift via een periodieke schenking. Dat is voor de schenker fiscaal gunstig. De structurele giften geven het Oogfonds stabiliteit in inkomsten en daarmee de kans om wetenschappelijke onderzoeken of andere projecten met zekerheid te kunnen laten uitvoeren. In 2019 zijn dertien schenkingsovereenkomsten beëindigd, gedeeltelijk voortijdig. Vijf van de tien aflopende overeenkomsten zijn een vervolgovereenkomst aangegaan. Het Oogfonds heeft 25 nieuwe schenkingsovereenkomsten ontvangen.

Mailing en besteding

In onze donateursmailings vermelden we hoe we omgaan met de inkomsten. Vaak noemen we een voorbeeldproject. In onze jaarmailing wordt zoveel mogelijk teruggekoppeld wat er met de giften is gebeurd. In 2019 hadden we binnen de particuliere fondsenwerving 15.000 unieke donateurs (gelijk aan 2018). Daarin zijn niet de aantallen meegeteld van particulieren die op andere manieren hebben samengewerkt met het Oogfonds, zoals door acties derden.

Online donaties

Het aantal donaties via de website neemt toe. Het is ook mogelijk om via de website een specifiek project te steunen. In 2019 zijn 406 online donaties gedaan via oogfonds.nl.

Telemarketing

Diverse keren per jaar benaderen we verschillende groepen relaties telefonisch. Dat zijn relaties die een folder hebben aangevraagd, een lopende machtiging hebben die we proberen te upgraden, of die losse giften geven die we proberen om te zetten naar een doorlopende machtiging.

Nalatenschappen

Het Oogfonds wordt regelmatig in een testament opgenomen als (mede) erfgenaam of met een (geld)legaat. Nalatenschappen zijn voor het Oogfonds erg belangrijk. Ongeveer de helft van het aantal nalatenschappen is afkomstig van bekende donateurs van het Oogfonds. In 2019 heeft het Oogfonds acht legaten (2018: 11) ontvangen en twintig erfstellingen (2018: 4). De genoemde aantallen voor 2019 zijn inclusief de nalatenschappen voor maculaonderzoek (voorheen het MaculaFonds) en glaucoomonderzoek (voorheen het Glaucoomfonds).

Acties derden

In 2019 organiseerde het Oogfonds voor de derde keer de bewustwordingsactie: Blind voor 1 Dag. Onderdeel van deze actie is de Blind Walk die in Utrecht plaatsvond. Met deze actie haalden particulieren en bedrijven geld op voor wetenschappelijk onderzoek. Ook vinden verschillende andere acties plaats, georganiseerd op initiatief van particulieren en bedrijven zelf. In 2019 waren er meerder grote acties, zoals de "Dinners in the dark" door Janine Peeters en de ijsactie van Roberto Gelato en zijn team.

Zakelijke fondsenwerving en samenwerking met andere organisaties

Steeds vaker worden bedrijven betrokken bij projecten en activiteiten van het Oogfonds. Door zelf acties te organiseren of bij te dragen aan projecten van het Oogfonds spelen bedrijven een belangrijke rol bij de inkomsten van het Oogfonds. Voor samenwerking met het bedrijfsleven kent het Oogfonds een gedragscode. Voor omvangrijke samenwerkingsverbanden worden aparte overeenkomsten opgesteld. Sinds 2018 zijn het Oogfonds en Specsavers samenwerkingspartners. De samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd in een overeenkomst. Een van de uitkomsten van deze samenwerking is de lancering van de Nationale Rapportage Oogzorg en bekendmaking van de bevindingen uit deze rapportage. Daarnaast is gesproken met verschillende zakenpartners waaronder farmaceuten, om te onderzoeken of zij kunnen en willen bijdragen aan nieuw op te zetten projecten, zoals het project myopie-educatie. In 2019 is opnieuw door het bedrijfsleven bijgedragen aan projecten als het Oogcongres en het publieksmagazine ZIEN. Een aantal bedrijven heeft actie gevoerd voor wetenschappelijk onderzoek en voorlichting. Van Bayer is een bijdrage ontvangen voor wetenschappelijk onderzoek naar maculadegeneratie. De bedrijven worden op de website oogfonds.nl of op projectwebsites vermeld.

EY heeft in 2019 om niet de cyber security van het Oogfonds getoetst en de AVG-maatregelen gecheckt. Begin 2020 zal EY de bevindingen presenteren aan de medewerkers van het Oogfonds. Van een ander bedrijf heeft het Oogfonds nieuwe computers ontvangen.

Daarnaast vindt steeds vaker samenwerking plaats met andere organisaties zonder winstoogmerk, zoals vermogensfondsen. Door deze samenwerking, vaak gekoppeld aan projecten van het Oogfonds, kunnen projecten worden uitgevoerd. In 2019 hebben verschillende fondsen bijgedragen aan de RAAK Stimuleringsprijs, Zienswijzen en aan het Oogcongres.

Samenwerking met de VriendenLoterij

Het Oogfonds is sinds 2009 begunstigde van de VriendenLoterij en ontvangt een vaste jaarlijkse bijdrage. Jaarlijks ontvangen wij ook geoormerkte inkomsten, afkomstig van mensen die specifiek meespelen voor het Oogfonds. In 2019 is er door het Oogfonds geïnvesteerd in het werven van deze geoormerkte bijdrage door de VriendenLoterij. Totale opbrengsten in 2019: € 361.611 (2018: € 322.281), waarvan de geoormerkte bijdrage van 2019 € 161.611 bedroeg.

Financiële resultaten in 2019

Het Oogfonds heeft het jaar 2019 afgesloten met een positief resultaat van € 10.100 in plaats van het begrote negatieve resultaat van € 252.915. Het verschil is ruim € 263.000 positief. Zowel de totale inkomsten als de totale uitgaven zijn in 2019 hoger dan begroot en samen maar voor ruim € 9.000 van invloed op dit verschil. De belangrijkste oorzaak zijn de positieve koersresultaten van ruim € 253.000.

De totale uitgaven in 2019 zijn bijna € 27.000 hoger dan begroot, met name door meer subsidies aan wetenschappelijk onderzoek. Dit is deels gecompenseerd door lagere uitgaven voor eigen projecten en directe wervingskosten.

De totale inkomsten zijn bijna € 36.000 hoger dan begroot, met name door hogere inkomsten uit nalatenschappen en uit lotenverkoop van de VriendenLoterij. Dit compenseerde de lagere inkomsten van particulieren en bedrijven voor acties en evenementen.

De financiële baten en lasten zónder de koersresultaten zijn vergelijkbaar met de begroting, maar in het 4^e kwartaal is een positief koersresultaat ontstaan van ruim € 253.000. Er was geen koersresultaat begroot en hierdoor is het saldo van de financiële baten en lasten ruim € 253.000 hoger dan begroot.

Fusie met het MaculaFonds

Door de fusie met het MaculaFonds per 1 januari 2019 zijn alle inkomsten en uitgaven van vh MaculaFonds opgenomen in de jaarrekening 2019 van het Oogfonds. Alle inkomsten zijn apart gelabeld en bijgehouden. Uit de inkomsten in het jaar 2019 zijn de kosten betaald voor de mailings, detachering, kantoor- en bankkosten. Dit is voor 2019 in totaal gesteld op 15% van de inkomsten exclusief de inkomsten uit nalatenschappen. Vanuit de inkomsten zijn subsidies verstrekt aan de MaculaVereniging en aan diverse wetenschappelijke onderzoeken, die zijn geselecteerd door de adviesraad maculadegeneratie. Het saldo van de inkomsten en de uitgaven voor kosten en subsidietoekenningen is per eind 2019 toegevoegd aan de bestemmingsreserve onderzoek uit vh MaculaFonds, die is gevormd bij de inbreng van het vermogen van het MaculaFonds per 1 januari 2019. (zie hiervoor de toelichting onder 'Reserves')

De inkomsten en uitgaven in 2019 van het vh MaculaFonds zijn als volgt:

	werkelijk 2019	begroting 2019
<i>Inkomsten</i>		
Inkomsten particulieren, giften en donaties	108.382	125.000
Inkomsten nalatenschappen tgv boekjaar	111.324	25.000
Inkomsten andere fondsen	1.650	
Inkomsten bedrijven	5.000	
<i>Totaal inkomsten</i>	<u>226.356</u>	<u>150.000</u>
<i>Uitgaven</i>		
Dekking kosten detachering, mailings, kantoorkosten etc.	17.255	22.500
 Subsidietoekenningen uit inkomsten in 2019:		
Maculavereniging, bijdrage Maculadag en Maculavisie	23.300	20.000
Wetenschappelijk onderzoek via Uitzicht	107.500	107.500
<i>Totaal uitgaven</i>	<u>148.055</u>	<u>150.000</u>

Saldo inkomsten en uitgaven 2019**78.301****0**

Daarnaast is er ten laste van de bestemmingsreserve onderzoek uit vh MaculaFonds voor € 122.500 aan extra subsidies voor wetenschappelijk onderzoek toegekend.

Fusie met het Glaucoomfonds

Door de fusie met het Glaucoomfonds per 1 januari 2019 zijn alle inkomsten en uitgaven van vh Glaucoomfonds opgenomen in de jaarrekening 2019 van het Oogfonds. Alle inkomsten zijn apart gelabeld en bijgehouden. Uit de inkomsten in het jaar 2019 zijn de kosten betaald voor de mailings, kantoor- en bankkosten. Dit is voor 2019 in totaal gesteld op 15% van de inkomsten exclusief de inkomsten uit nalatenschappen. Vanuit de inkomsten zijn subsidies verstrekt aan diverse wetenschappelijke onderzoeken, die zijn geselecteerd in overleg met een adviescommissie glaucoom, die is ingesteld samen met het bestuur van vh Glaucoomfonds. Het saldo van de inkomsten en de uitgaven voor kosten en subsidietoekenningen is per eind 2019 toegevoegd aan de bestemmingsreserve onderzoek uit vh Glaucoomfonds, die is gevormd bij de inbreng van het vermogen van het Glaucoomfonds per 1 januari 2019. (zie hiervoor de toelichting onder 'Reserves')

De inkomsten en uitgaven in 2019 van het vh Glaucoomfonds zijn als volgt:

	werkelijk 2019	begroting 2019
<i>Inkomsten</i>		
Inkomsten particulieren, giften en donaties	25.571	25.000
Inkomsten nalatenschappen tgv boekjaar	37.774	15.000
<i>Totaal inkomsten</i>	<u>63.345</u>	<u>40.000</u>
<i>Uitgaven</i>		
Dekking kosten mailings, kantoorkosten etc.	3.836	6.000
Subsidies wetenschappelijk onderzoek via Uitzicht	34.000	34.000
<i>Totaal uitgaven</i>	<u>37.836</u>	<u>40.000</u>
Saldo inkomsten en uitgaven 2019	25.509	0

Daarnaast is er ten laste van de bestemmingsreserve onderzoek uit vh Glaucoomfonds voor € 37.000 aan extra subsidies voor wetenschappelijk onderzoek toegekend.

Inkomsten

Afhankelijk van de soort projecten en de gerealiseerde samenwerking komen de bijdragen van bedrijven, van particulieren of van andere stichtingen.

De inkomsten van bedrijven en organisaties zonder winstoogmerk zijn per saldo in 2019 afgenomen. De bijdragen voor sommige eigen projecten zijn stabiel, maar voor andere is het moeilijker om inkomsten te continueren. In 2019 bleven de inkomsten uit acties ver achter bij de begroting en daarom is een aantal acties niet uitgevoerd. De totale particuliere inkomsten zijn toch hoger dan begroot door hogere inkomsten uit nalatenschappen.

Ook dit jaar konden we weer rekenen op een bijdrage van de VriendenLoterij. Deze bijdrage van

€ 361.611 bestaat uit een vaste jaarbijdrage van € 200.000 en een geoormerkte opbrengst van € 161.611. De geoormerkte opbrengst is op het einde van het jaar flink gestegen en daardoor hoger dan voorgaand jaar en dan begroot.

Uitgaven

Bij de toekenning van subsidies aan projecten van derden kijken we of het betreffende project past binnen de doelstellingen van het Oogfonds. Daarnaast beoordelen we de kwaliteit van het project en de wijze waarop de aanvragende organisatie hierin sturend optreedt. Het Oogfonds begroot de toekenning van subsidies over de verschillende doelstellingen, maar is daarbij afhankelijk van de projectaanvragen. Hierdoor treedt vaak een verschuiving op in de verdeling van de toekenningen over de verschillende gebieden.

In 2019 zijn ook subsidies toegekend vanuit de inkomsten en reserves van de fusiepartners. Met name de toekenningen aan wetenschappelijk onderzoek zijn hierdoor hoger dan voorgaand jaar.

Subsidies aan derden naar doelstelling	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Toegankelijkheid	139.283	113.000	106.468
Wetenschappelijk onderzoek	499.206	376.500	277.546
Voorlichting en bewustwording	77.850	100.500	79.550
Totaal subsidietoekenningen	716.339	590.000	463.564

In 2019 zijn er minder subsidies toegekend aan voorlichtingsprojecten en meer aan toegankelijkheid, vanwege de geschiktheid van de ontvangen aanvragen. De toekenningen aan wetenschappelijk onderzoek zijn hoger dan begroot, doordat er uit de ingebrachte vermogens van de fusiepartners extra toekenningen zijn gedaan.

Eigen projecten naar doelstelling	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
<i>Toegankelijkheid</i>			
- Toegankelijke musea, RAAK en Zienswijzen	15.006	11.000	7.742
- Blind voor 1 Dag en andere acties	38.193	144.400	65.241
<i>Voorlichting en preventie</i>			
- Voorlichtingsmiddelen (o.a. via website en folders)	188.255	136.000	109.145
- Voorlichtingsactiviteiten	66.243	98.000	70.824
- Voorlichtingscampagnes	10.231	28.000	16.334
	317.927	417.400	269.286

De uitgaven voor eigen projecten toegankelijkheid zijn lager dan begroot, door het kleiner of niet uitvoeren van acties en evenementen. De totale uitgaven aan voorlichtingsprojecten zijn conform de begroting, waarbij er meer is besteed aan voorlichtingsmiddelen, zoals de website en informatiefolders, en minder aan activiteiten en campagnes.

De directe kosten voorlichting zijn bijna € 8.000 hoger dan begroot. De wervingskosten zijn ruim € 22.000 lager dan begroot. Het percentage kosten werving ten opzichte van de som van de geworven baten bedraagt 14% in 2019. Voor de kosten werving streeft het Oogfonds naar een percentage rond

de 15%. In jaren van sterk tegenvallende inkomsten kan dit percentage hoger uitkomen. Ook kan het noodzakelijk zijn grotere fondsenwervende acties te ondernemen om sterke terugval in het aantal donaties tegen te gaan en door nieuwe donateurs te werven. Het maximum over 3 jaren wordt gesteld op 25%.

De totale uitgaven voor de eigen organisatie zijn ruim € 14.000 hoger dan begroot. In 2019 zijn vacatures ontstaan en daarnaast is tussentijds door de raad van toezicht goedkeuring verleend aan uitbreiding van het aantal FTE. Deze uitbreiding is deels ingevuld door extern ingehuurd personeel. Hierdoor zijn de overige personele kosten bijna € 60.000 hoger dan begroot. Dit is deels gecompenseerd door ruim € 20.000 lagere salariskosten. Door de fusie met het MaculaFonds en het Glaucoomfonds waren er extra kosten voor notaris en accountant in 2019. Door lagere kosten voor automatisering en directe kantoorkosten zijn de totale algemene kosten ruim € 23.000 lager dan begroot. De verdeling van de uitvoeringskosten in 2019 is als volgt.

Kosten eigen organisatie	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Salariskosten	459.828	480.000	447.239
Overige personele kosten	104.680	44.800	35.551
Huisvestingskosten	59.181	61.000	57.904
Algemene kosten	122.945	146.265	120.535
Afschrijvingen	3.071	3.500	3.336
	749.706	735.565	664.565

Toerekening kosten eigen organisatie

De kosten van de eigen organisatie worden toegerekend aan de doelstellingen en aan fondsenwerving. De toerekening gebeurt op basis van de geschatte tijdsbesteding van de medewerkers aan de diverse gebieden. Op basis van de totale tijdsbesteding per gebied wordt een verdeelsleutel opgesteld voor de toerekening van de 'kosten eigen organisatie' aan de doelstellingen en fondsenwerving. Een gedeelte wordt niet toegerekend en vormt de post 'kosten beheer en administratie'. In 2019 zijn de percentages door een aantal wijzigingen in de personele bezetting iets gewijzigd ten opzichte van 2018. De toerekening in de jaarrekening 2019 is gelijk aan die in de begroting 2019.

Toerekening kosten eigen organisatie in 2019

Toegankelijkheid	16%
Wetenschappelijk onderzoek	11%
Voorlichting en preventie	34%
Fondsenwerving	15%
Beheer en administratie	24%

Beloning directeur

De raad van toezicht heeft het functieprofiel, het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld bij het aanstellen van een nieuwe directeur in 2014.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de raad van toezicht van het Oogfonds de "Regeling beloning directeurs van goededoelenorganisaties", opgesteld door Goede Doelen Nederland.

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximum voor het jaarinkomen. Eind 2018 is het BSD-scoreformulier voor het salaris van de directeur-bestuurder opnieuw ingevuld en getoetst. De toetsing is gedaan door de voorzitter van de raad van toezicht en de voorzitter van de auditcommissie. In de vergadering van de raad van toezicht van 6 december 2018 is hierover verantwoording afgelegd. Deze weging leidde tot een zogenaamde BSD-score van 400 punten met een maximaal jaarinkomen exclusief werkgeverslasten volgens functiegroep G van € 107.022 tot 1/7/2019 en € 109.162 vanaf 1/7/2019. In 2019 heeft het CBF alle aangesloten doelen extra getoetst op de directiebeloning. De uitkomst was dat het Oogfonds voldoet aan de regeling.

Het voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante jaarinkomen in 2019 van de directeur bedroeg € 106.587. Deze beloning bleef binnen het geldende maximum.

Het jaarinkomen, vermeerderd met de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn, bleven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 189.000 per jaar. De werkgeversbijdrage pensioen stond bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening weergegeven in de toelichting op de staat van baten en lasten bij de kosten eigen organisatie.

4. GOVERNANCE, BESTUUR EN TOEZICHT

Governance en organisatie

Het Oogfonds is georganiseerd volgens het raad-van-toezicht-model. De directeur-bestuurder heeft tot taak de organisatie te besturen en leiding te geven aan de uitvoering. Zij verzorgt periodieke verslaglegging aan de raad van toezicht over de gang van zaken. De raad van toezicht heeft tot taak integraal toezicht te houden op het beleid van de directeur. In de statuten is vastgelegd voor welke besluiten de directeur-bestuurder vooraf toestemming van de raad van toezicht nodig heeft. In het directiereglement en het procuratiereglement zijn de bevoegdheden van de directeur verder gespecificeerd.

Raad van toezicht, directeur en medewerkers

Leden raad van toezicht

Mevrouw mr. D.E.M. (Dina) Aleman MBA (voorzitter)

Mevrouw drs. M.L.C. (Marlies) Raemaekers

De heer G.J. (Jacques) Spiegel (voorzitter audit commissie)

De heer prof. dr. G.P.M. (Gre) Luyten

De heer A. (Abe) Boersma (lid audit commissie)

Rooster van aftreden leden raad van toezicht

2021 Dina Aleman: lid sinds 16-05-2013

2019* Jacques Spiegel: lid sinds 08-09-2011

2020 Marlies Raemaekers: lid sinds 13-09-2012

2021 Gre Luyten: lid sinds 01-07-2017

2022 Abe Boersma: lid sinds 25-5-2018

Een lid van de raad van toezicht wordt benoemd voor een periode van vier jaren. Aftredende leden zijn eenmaal herbenoembaar. In uitzonderlijke situaties is de raad van toezicht bij unaniem besluit bevoegd de tweede termijn nog eenmaal te verlengen. In 2019 is Jacques Spiegels gevraagd aan te blijven tot een geschikte opvolger is gevonden en benoemd. Hij heeft aan dit verzoek gehoor gegeven en is herbenoemd. Inmiddels is een nieuwe voorzitter van de Audit Commissie gevonden in Joost de Beijer. Hij zal met ingang van mei 2020 Jacques Spiegels opvolgen.

Nevenfuncties leden raad van toezicht

Dina Aleman is managing director Legal bij PGGM. Haar nevenfunctie is:

- raad-plaatsvervanger Ondernemingskader, gerechtshof Amsterdam

Gre Luyten is hoogleraar oogheelkunde aan het LUMC en hoofd van deze afdeling. Hij bekleedt diverse nevenfuncties:

- lid raad van toezicht Stichting Oogheelkunde Rijswijk
- medisch adviseur Veduma
- lid Dutch Consilium Ophthalmologica
- lid plenary visitation commission RGS
- voorzitter ZWOG (Zuid-Westelijk Oogheelkundig Gezelschap)
- lid Dutch melanoma working group
- lid medische adviesraad Stichting Melanoom
- lid working group von Hippel-Lindau

Abe Boersma is Global head IT Infra Engineering bij de Rabobank.

Nevenfunctie directeur

De directeur-bestuurder van het Oogfonds is mevrouw mr. drs. E.H. (Edith) Mulder.

- lid patiëntenadviesraad Roche Nederland
- jury-lid Hennie Völker Dieben Award

Bezoldiging raad van toezicht en directie

De directeur wordt beloond volgens de “Regeling beloning Directeuren van goederdoelenorganisaties”, opgesteld door Goede Doelen Nederland. Hierover wordt verslag gedaan in de jaarrekening. De leden van de raad van toezicht van het Oogfonds ontvangen geen bezoldiging, maar een vacatievergoeding (in 2019 in totaal € 4.600). Aan de leden van de raad van toezicht en de directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

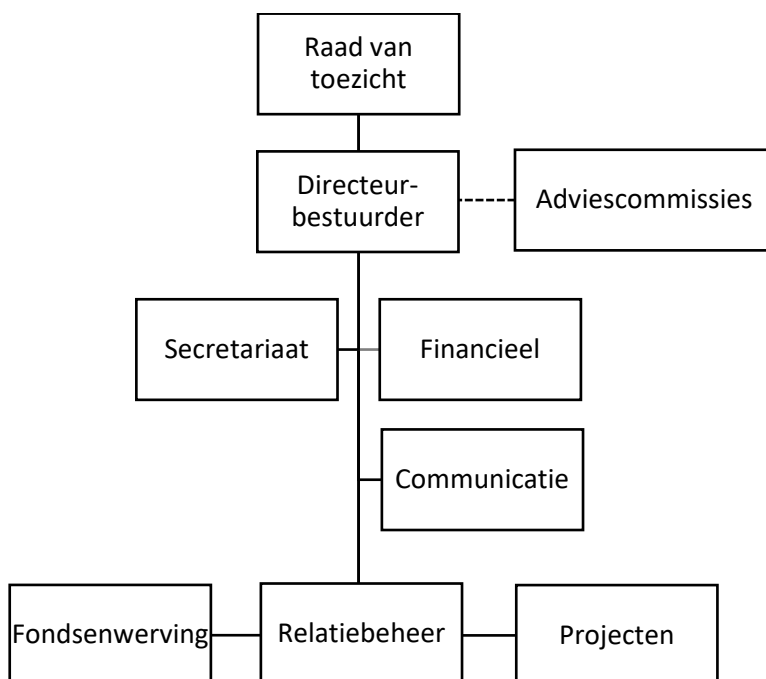
Medewerkers en vrijwilligers

Het bureau van het Oogfonds is gevestigd in Utrecht. Het Oogfonds krijgt geen overheidssubsidie en is afhankelijk van giften van particulieren en bedrijven. Er is een beperkt aantal betaalde, professionele mensen in dienst. Door de inzet van goed gekwalificeerde medewerkers kan de werving van middelen worden gecontinueerd en kunnen de middelen zo goed mogelijk worden besteed. Voor de bezoldiging van de medewerkers wordt aangesloten bij de salarisschalen van de cao Sociaal Werk.

Mede door de grote inzet van vrijwilligers kan een relatief klein bureau als het Oogfonds veel activiteiten uitvoeren. Het aantal vrijwilligers waarmee is samengewerkt is flink toegenomen met het project Zienswijzer. Hierdoor zijn ongeveer 40 nieuwe vrijwilligers aan het Oogfonds verbonden. Ook met de komst van verschillende adviesraden is het aantal vrijwilligers toegenomen.

In totaal zijn er nu 100 vrijwilligers actief voor de doeleinden van het Oogfonds; van beursvrijwilligers tot wetenschappers. In 2019 hebben drie medewerkers het Oogfonds verlaten wegens het vinden van een nieuwe baan. De vacatures zijn in de loop van het jaar ingevuld. Gedurende het jaar verleende de raad van toezicht goedkeuring aan uitbreiding van het team. Deze uitbreiding is uiteindelijk ingevuld met een gedetacheerde medewerker van een extern bureau. Eind 2019 waren er 8 betaalde medewerkers in dienst (2018: 9). Gedurende het boekjaar 2019 bedroeg het gemiddeld aantal eigen werknemers 5,8 FTE (in 2018 5,8 FTE). Inclusief gedetacheerde medewerker is dit in 2019 6,3 FTE. In 2019 was het ziekteverzuim 4,86 (in 2018: 4,4%).

Organogram

Beschermvrouwe: H.K.H. Prinses Beatrix

Comité van aanbeveling:

Dries van Agt
 Willeke van Ammelrooij
 Olga Commandeur
 Rita Kok-Roukema
 Huub Oosterhuis
 Frank Rijkaard
 Rabbijn Soetendorp
 Jan Terlouw
 Kees van der Waaij
 Hans Wiegel
 Herman Wijffels
 Jan van Zanen

Ambassadeur: Ronald Giphart

Adviescommissies

Vanaf het moment van samengaan met het MaculaFonds en het Glaucoomfonds werkt het Oogfonds met adviescommissies. De samenstelling van deze commissies is als volgt.

Adviescommissie Maculadegeneratie

Mevrouw prof. Dr. A. den Hollander
Mevrouw dr. J.J.C. van Lith – Verhoeven
Mevrouw M.J. Allin
Mevrouw Dr. Y. de Jong-Hesse, voorzitter
De heer F. Stoop

Adviescommissie Glaucoom

De heer L. Hoedemaker
Mevrouw A. Henke
De heer J. van der Zande, voorzitter
Vacature
Vacature

Scheiding toezicht, bestuur en uitvoering

Bij het Oogfonds is er een scheiding tussen de verschillende functies. De principes van goed bestuur zijn verankerd in het in 2015 gekozen bestuursmodel. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de dagelijkse besturing van het Oogfonds. De directeur-bestuurder heeft onder andere de volgende stukken in 2019 vastgesteld: het jaarverslag en de jaarrekening van 2019, het jaarplan en de begroting voor 2020, de toekenning van subsidies en de goedkeuring van de rapportages van subsidieontvangers. In 2019 is gewerkt in lijn met diverse vastgestelde documenten, zoals de strategische koers 2018-2022 en het personeelshandboek dat in 2018 is aangepast. Met het bestuur van vh MaculaFonds en vh Glaucoomfonds zijn fusie-afspraken gemaakt en deze zijn bij de notaris ondertekend.

In 2019 hebben vijf raad van toezicht vergaderingen plaatsgevonden: drie reguliere vergaderingen en twee strategiebesprekingen. De directeur maakte deel uit van de vergaderingen. Tijdens de reguliere vergaderingen kwamen vaste onderwerpen aan de orde, zoals de prestaties van de organisatie inclusief de financiële resultaten, de positionering van het Oogfonds en de samenwerking met andere organisaties. Verder is aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- goedkeuring van het jaarverslag 2018 en de jaarrekening 2018;
- goedkeuring van het jaarplan en de begroting van 2020;
- voortgang aanscherping strategische koers 2018-2022;
- good governance;
- fusie-afspraken met vh MaculaFonds en vh Glaucoomfonds;
- speciale samenwerkingsprojecten, zoals de samenwerking beroepsverenigingen, Specsavers en farmaceuten;
- tussentijdse uitbreiding van de formatie.

De taken en verantwoordelijkheden van de raad van toezicht zijn vastgelegd in een reglement. Samen met de statuten, het reglement van de audit commissie en het directiereglement geven deze inhoud aan het toezicht en het samenspel met de directie. Naast de evaluatie van het beleid en het functioneren van de directeur, evalueert de raad van toezicht ook jaarlijks haar eigen functioneren. In 2019 heeft de raad van toezicht haar eigen handelen geëvalueerd bij de gesprekken over de invulling van de vacature die ontstond, als gevolg van het einde van de zittingstermijn van een van de leden.

Besteding van middelen

Het Oogfonds werkt voortdurend aan een zo optimaal mogelijke besteding van middelen, zodat de gestelde doelen op een zo effectief en doelmatig mogelijke manier worden gerealiseerd.

Audit commissie

De raad van toezicht heeft een audit commissie. Deze commissie is, onder verantwoordelijkheid van de raad, belast met het houden van toezicht op de financiële gang van zaken binnen de stichting en met de toetsing en de werking van de administratieve organisatie en de interne organisatie. De audit commissie bestaat uit twee leden van de raad van toezicht. Jacques Spiegels is voorzitter van de auditcommissie, Abe Boersma is lid. De auditcommissie vergadert twee maal per jaar. De commissie overlegt minimaal één keer per jaar met de externe accountant. De audit commissie is tevens betrokken bij de overleggen met de vermogensbeheerder. De audit commissie doet verslag aan de voltallige raad van toezicht.

Accountant

De accountant verricht tweemaal per jaar werkzaamheden voor het Oogfonds: één keer voor de interim-controle en één keer voor de jaarcontrole. Bij de interim-controle was er speciale aandacht voor de administratieve organisatie van de fusiepartners.

Gedragcodes en keurmerken

Het is voor het Oogfonds essentieel dat belanghebbenden vertrouwen hebben in ons beleid en onze werkwijze. Daarom werken we in overeenstemming met geldende wet- en regelgeving en volgen we de codes, regels en richtlijnen die gelden voor leden van Goede Doelen Nederland:

- de SBF-code voor Goed Bestuur;
- Richtlijn 650 voor de jaarrekening (onderdeel van richtlijnen voor de jaarverslaggeving van de Raad voor de jaarverslaggeving) en deze wordt jaarlijks onderworpen aan een accountantscontrole;
- Regeling beloning directeuren van goede doelen (in 2019 opnieuw getoetst en als passend beoordeeld door het CBF);
- Richtlijn Financieel Beheer goede doelen;
- de normen voor het CBF- erkenning (in 2018 hertoetsing met positief resultaat);
- Privacy waarborg van de DDMA – kwalificatie goud (in 2018 behaald).

Daarnaast:

- hebben we de fiscale Algemeen Nut beogende Instellingen (ANBI-) status;
- hebben we een eigen gedragscode voor samenwerking met het bedrijfsleven.

In overeenstemming met deze eisen wordt er jaarlijks uitgebreid verantwoording afgelegd via de door een accountant gecontroleerde jaarrekening en jaarverslag en worden deze en veel andere gegevens en documenten gepubliceerd op onze website.

Integriteit

Binnen het Oogfonds wordt van alle medewerkers en de vrijwilligers die werken met de donateursadministratie een Verklaring omtrent Gedrag gevraagd en er wordt een geheimhoudingsverklaring ondertekend. Daarnaast zijn in het personeelsreglement van het Oogfonds gedragscodes opgenomen en is er een vertrouwenspersoon.

Ook aan medewerkers van andere organisaties, die toegang hebben tot persoonsgegevens van donateurs, wordt gevraagd om een geheimhoudingsverklaring direct aan het Oogfonds of via hun werkgever.

Fraudebestrijding

Om risico's op fraude zo klein mogelijk te houden, werkt het Oogfonds met een procuratieregeling. Deze is in 2018 aangescherpt, door de directeur vastgesteld en goedgekeurd door de raad van toezicht.

Klachtenafhandeling

Het Oogfonds heeft een klachtenprocedure. Opmerkingen of klachten die het Oogfonds bereiken, worden zoveel mogelijk direct door de bureaumedewerkers opgepakt en afgehandeld. Als het nodig is, worden betrokken externe partijen geïnformeerd en verzocht op de klacht te reageren. Naar aanleiding van nieuwsbrieven of donateursmailings komen er sporadisch klachten binnen. Wel ontvangen we regelmatig opmerkingen of suggesties ter verbetering. In 2019 waren er in totaal 16 klachten (2018: 5). Deze klachten gingen met name over de kledinginzamelingsacties. Daarnaast waren er 5 tips ter verbetering van de online oogtest. Het Oogfonds registreert alle klachten en gaat er zorgvuldig mee om. Dit geldt ook voor opmerkingen en suggesties. De klachten zijn naar de mening van de indieners naar tevredenheid afgehandeld en waar mogelijk zijn maatregelen genomen om soortgelijke klachten in de toekomst te voorkomen.

Maatschappelijke aspecten van ondernemen

Het Oogfonds besteedt op een aantal gebieden aandacht aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Tien jaar geleden heeft het Oogfonds haar beleggingsportefeuille omgezet naar duurzame beleggingen.

Om donateurs zo goed mogelijk op maat te benaderen en het onnodig verzenden van post te beperken hanteert het Oogfonds al bijna vijftien jaar een post-op-maat formulier. Hierbij kunnen donateurs aangeven dat zij minder of geen post of nieuwsbrieven willen ontvangen. Vanaf 2018 is dit aangepast naar contact-op-maat en kunnen donateurs hier ook hun wensen over de benadering per e-mail of het ontvangen van e-mailniewsbrieven doorgeven.

Bij de uitvoering van de Oogfondsprojecten en de door Oogfonds gefinancierde projecten zijn altijd ervaringsdeskundigen betrokken. Ook op het niveau van toezicht en binnen het Oogfondsbureau zijn ervaringsdeskundigen actief.

Medewerkers worden gestimuleerd gebruik te maken van het openbaar vervoer. Papierafval wordt gescheiden verzameld.

Communicatie met belanghebbenden

Het Oogfonds streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor het verstrekken van informatie en het ontvangen en verwerken van wensen, vragen en klachten. Donateurs, patiënten, wetenschappers en pers kunnen eenvoudig telefonisch, via e-mail of social media contact met ons opnemen. Daarnaast is er ruimte voor persoonlijk contact tijdens beurzen en congressen.

Mensen met (kans op) een visuele beperking in Nederland

Het aantal mensen met een visuele beperking stijgt. Het Oogfonds geeft voorlichting. Dit doen we via verschillende kanalen. Leven met een visuele beperking roept vaak vragen op, daarom is het Oogfonds hoofdfinancier van de Ooglijn. Deze hulplijn is er voor iedereen die zelf of in zijn omgeving te maken heeft met een visuele beperking, oogaandoening of doofblindheid.

Donateurs

Het Oogfonds is afhankelijk van giften. Donateurs willen we zoveel mogelijk bij de thematiek betrekken en blijvend aan het fonds binden. Doordat het Oogfonds werkt met een contact-op-maat-systeem zijn klachten over het krijgen van te veel berichten, zo goed als tot nul gereduceerd. Met elke donateur spreken we de frequentie van het contact af.

Wetenschappers

Onderzoekers kunnen een beroep doen op onderzoeksgelden van het Oogfonds. Voor het toekennen van subsidies voor medisch wetenschappelijk onderzoek werkt het Oogfonds samen met andere organisaties in 'Uitzicht', een samenwerkingsverband van meerdere fondsen. Bij het beoordelen van de kwaliteit van de onderzoeken waaraan subsidie wordt toegekend, zijn naast wetenschappers ook patiënten betrokken in de vorm van een cliëntpanel.

Financieel beleid

Vermogensbeheer

Om de spreiding van mogelijke risico's zo groot mogelijk te houden, hanteert het Oogfonds een aantal uitgangspunten met betrekking tot het vermogensbeheer.

Voor de schulden op de korte en de middellange termijn worden saldi deels op de bankrekening en deels op de spaarrekening aangehouden. Hierdoor is er voldoende flexibiliteit om aan de betalingsverplichtingen te voldoen. Door de fusie met het MaculaFonds en het Glaucoomfonds zijn er veel bankrekeningen en spaarrekeningen bijgekomen in 2019. In de komende periode zal bekeken worden hoe de saldi het beste verdeeld kunnen worden over bankrekeningen, spaarrekeningen en beleggingen. Daarna zal het aantal bankrekeningen worden verminderd.

Een groot deel van het vermogen van het Oogfonds is in beheer gegeven bij een professioneel vermogensbeheerder. Het beleid is gericht op een zo maximaal mogelijk rendement bij aanvaardbare risico's. Daarom is gekozen voor een matig defensief beleggingsbeleid. Een beperkt deel wordt belegd in aandelen. Hiervoor wordt 35 procent aangehouden en wordt een bandbreedte gehanteerd tussen de 10 en 55 procent.

Zoals eerder aangegeven heeft het Oogfonds een duurzame beleggingsportefeuille.

Periodiek rapporteert de vermogensbeheerder over ontwikkelingen. Het vermogensbeleid wordt minimaal één keer per jaar intern en met de externe vermogensbeheerder geëvalueerd en waar nodig aangescherpt.

Reserves

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat het Oogfonds ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De omvang van de continuïteitsreserve voldoet aan de daarvoor gestelde vereisten van maximaal anderhalf keer de jaarkosten van de eigen organisatie en de kosten werving baten die niet worden toegerekend aan de doelstelling.

Naast de directe uitgaven en toezeggingen aan subsidies heeft het Oogfonds een aantal doelen dat zij in de komende jaren wil realiseren. Om deze voor de komende jaren te kunnen financieren, zijn bestemmingsreserves gevormd. Dit betreft, net als de continuïteitsreserve, vermogen dat nodig is (of kan zijn) in de komende jaren en dat daarom op dit moment niet vrij beschikbaar is.

De projecten waarvoor bestemmingsreserves worden gevormd, hebben vaak een looptijd van meerdere jaren. Eind van het jaar worden de in het boekjaar bestede bedragen op de bestemmingsreserves in mindering gebracht. Dan wordt ook beoordeeld of de bestemmingsreserve nog voldoende is om het project verder te financieren of dat de reserve moet worden aangevuld. Zo nodig worden nieuwe bestemmingsreserves gevormd vanuit het jaarplan en de begroting voor het nieuwe jaar.

Bij de fusie met het MaculaFonds en het Glaucoomfonds per 1-1-2019 zijn de vermogens van deze stichtingen ingebracht in twee nieuwe bestemmingsreserves. De 'bestemmingsreserve onderzoek uit vh MaculaFonds' en de 'bestemmingsreserve onderzoek uit vh Glaucoomfonds'. De inkomsten voor deze voormalige stichtingen zullen, na aftrek van maximaal 15 procent aan kosten, worden toegevoegd aan deze reserves. Daarnaast zullen de subsidietoekenningen uit de inkomsten en reserves van de voormalige stichtingen in mindering worden gebracht op deze reserves. Bij de algemene toelichting op de financiële resultaten 2019 is een overzicht van de relevante bedragen van 2019 opgenomen.

Voor de bestemmingsreserves en de toevoegingen en onttrekkingen in dit jaar verwijzen wij naar de toelichting op de balans in de jaarrekening.

Bestemmingsfondsen

De bestemmingsfondsen die het Oogfonds heeft, betreffen een gedeelte van het vermogen waarvan de besteding door derden vooraf is vastgelegd.

Het Hoekstra-Quak fonds betreft het vermogen dat door de stichting Hoekstra-Quak aan het Oogfonds is overgedragen. Het Oogfonds heeft de verplichting de opbrengsten uit dit vermogen volgens de doelstelling van de stichting HoekstraQuak te besteden ten behoeve van blinden en

slechtzienden in Nederland. Het doel van de Hoekstra-Quak stichting was onder andere het bevorderen van het onderwijs aan blinden en slechtzienden en van de oogheelkunde.

De opbrengsten uit het Hoekstra-Quak fonds over 2017 en 2018, tezamen € 5.888, zijn in 2019 besteed aan het project Zienswijzen. In 2019 waren de opbrengsten uit het Hoekstra-Quak fonds € 2.560. Hiervoor wordt in komende jaren een besteding gezocht.

Het bestemmingsfonds nalatenschappen betreft de verkrijging uit een nalatenschap, waarbij de erflater heeft bepaald dat het erfdeel van het Oogfonds voor langere tijd moet worden vastgezet. De opbrengsten mogen jaarlijks worden besteed aan de doelstellingen van het Oogfonds.

Beleggingsbeleid

Het Oogfonds houdt haar beleggingen om inkomsten te genereren (couponrente en dividenden) en hiermee een deel van de kosten eigen organisatie te dekken. Het Oogfonds heeft een volledig duurzame beleggingsportefeuille.

Duurzaamheid

Sinds 2008 heeft het Oogfonds vastgelegd dat alleen mag worden belegd in bedrijven die hun verantwoordelijkheid nemen op het gebied van economische, sociale en omgevingsduurzaamheid. Omdat roken een negatieve invloed kan hebben op het gezichtsvermogen, is de tabakssector volledig uitgesloten. De verkoop van tabaksproducten is toegestaan als dit minder dan 5% van de omzet van een concern uitmaakt. Voor de overige sectoren is steeds gekozen voor bedrijven en fondsen die het beste presteren op het gebied van duurzaamheid. Een overzicht van deze bedrijven en fondsen is op aanvraag verkrijgbaar. In 2015 is het beleggingsstatuut voor het laatst bijgesteld in verband met de opname van een obligatiefonds.

ABNAMRO MeesPierson, dat over jarenlange ervaring beschikt op het gebied van duurzaam beleggen, beheert de duurzame portefeuille. Ieder kwartaal rapporteert de vermogensbeheerder van ABNAMRO MeesPierson over de resultaten en het beheer van de beleggingen. Deze rapportages worden één à twee keer per jaar met de bank besproken. Zo nodig vindt er bijstelling van de afspraken over het beheer van de beleggingen plaats.

De specificatie van de beleggingsresultaten in het boekjaar staan vermeld in de jaarrekening bij de toelichting op de lasten onder het kopje 'Financiële baten en lasten'.

Risicobeheersing

Het Oogfonds heeft de grootste risico's geïdentificeerd. Daarna is gekeken naar de kans dat een risico zich voordoet en de ingeschatte impact daarvan. Bij de hoogst scorende risico's zijn beheersmaatregelen beschreven en waar nodig direct genomen.

Zo worden meerdere fondsenwervende technieken ingezet, wordt de procuratieregeling toegepast en zijn de gemaakte afspraken tussen de raad van toezicht en directie vastgelegd. Risico's en de beheersing daarvan zijn regelmatig onderwerp van gesprek tijdens de vergaderingen van de raad van toezicht en met de medewerkers. Het benoemen van risico's maakt ook standaard onderdeel uit van onze projectplannen.

1. Strategische keuzes

Een gezondheidsfonds maakt continu keuzes. Een verkeerde strategische keuze kan leiden tot minder betrokkenheid van de achterban: donateurs, mensen met een visuele beperking, patiënten en onderzoekers.

Beheersmaatregelen:

- we betrekken belanghebbenden bij het opstellen van onze plannen en ook bij het selecteren van grote projecten;
- we roepen waar nodig externe deskundigheid in;
- we monitoren en toetsen de gevolgen van de gemaakte keuzes en stellen bij, waar dat wenselijk of noodzakelijk is;
- we zoeken de samenwerking met partners in het veld en proberen keuzes op elkaar af te stemmen.

2. Bekostiging

Wanneer het Oogfonds onvoldoende financiële middelen aantrekt, kunnen we minder uitgeven aan wetenschappelijk onderzoek, voorlichting en preventie en maatschappelijke projecten. Dit betekent dat we onze doelen niet kunnen realiseren. Ook draagt onvoldoende spreiding van inkomstenbronnen bij aan het bekostigingsrisico.

Beheersmaatregelen:

- we brengen differentie aan in onze fondsenwervingstechnieken;
- we informeren ons over nieuwe ontwikkelingen;
- we voeren pilots uit om fondsenwervende activiteiten en methoden te testen;
- we analyseren continu de kosten en baten;
- we voeren nieuwe activiteiten uit naast de bestaande activiteiten. Zo kunnen we inspelen op ontwikkelingen en voldoende tijd, kennis en aandacht blijven besteden aan de exploitatie.

3. Omvang van de organisatie

Het Oogfonds is een kleine organisatie. Dat maakt de organisatie kwetsbaar. Omdat we zo veel mogelijk van onze inkomsten willen besteden aan onze doelen, opereren we *'lean and mean'*. Dat wil zeggen: we halen alleen de kerncompetenties in huis.

Beheersmaatregelen:

- we hebben de kernkwaliteiten in huis en huren andere deskundigheden in;
- we werken met vervangingsafspraken en een procuratieregeling;
- we leggen cruciale procesbeschrijvingen vast, actualiseren deze en breiden ze waar nodig uit;
- we hebben een goede verzuimverzekering, zodat bij uitval op korte termijn externe expertise of een vervanger kan worden ingeschakeld;
- we begeven ons in een netwerk van specialisten, hebben goede banden met andere gezondheidsfondsen en zijn lid van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland.

4. Vermogensbeheer

Donateurs vertrouwen hun geld toe aan het Oogfonds en verwachten uiteraard dat het Oogfonds hiermee zorgvuldig omgaat. Om mogelijke risico's op het gebied van vermogensbeheer te spreiden, hanteert het Oogfonds een aantal beheersmaatregelen.

Beheersmaatregelen:

- we houden voor schulden op korte en middellange termijn saldi aan op de bankrekening en op de spaarrekening;
- we hebben een deel van het vermogen in beheer gegeven bij een professioneel vermogensbeheerder. Het beleid is gericht op een maximaal mogelijk rendement bij aanvaardbare risico's. Daarom is gekozen voor een matig defensief beleggingsbeleid. Slechts een beperkt deel wordt belegd in zakelijke waarden. Het neutrale percentage is 35% en er wordt een bandbreedte gehanteerd tussen de 10 en 55%;
- de vermogensbeheerder informeert ons periodiek over ontwikkelingen en direct wanneer zich specifieke zaken voordoen. Op basis van evaluaties wordt het beleid waar nodig aangescherpt;
- we hebben een duurzame beleggingsportefeuille. We beleggen alleen in bedrijven die hun verantwoordelijkheid nemen op het gebied van economische, sociale en omgevingsduurzaamheid.

5. Reputatie van een samenwerkingspartner

Het Oogfonds zoekt bewust de samenwerking, omdat wij van mening zijn dat op deze wijze sneller en doelmatiger grotere stappen te maken zijn om doelen te realiseren. Als een samenwerkingspartner in opspraak raakt, kan dat negatieve gevolgen hebben voor het Oogfonds.

Omdat wij subsidies verstrekken aan andere stichtingen en organisaties, zijn wij sterk afhankelijk van de resultaten van de organisaties aan wie we de subsidies verstrekken.

Beheersmaatregelen:

- we subsidiëren niet alleen projecten, maar voeren deze steeds vaker zelf uit (in samenwerking met partners);
- we selecteren de te subsidiëren projecten zorgvuldig;
- we kennen subsidie toe onder voorwaarden en monitoren de projecten actief. Bij grote projecten vinden tussentijdse evaluaties plaats;
- we leggen bij een samenwerkingsproject afspraken vast, waaronder afspraken over de communicatie;
- we werken met een gedragscode 'Samenwerking met bedrijven';
- we volgen het nieuws en zorgen indien nodig voor een reactie;
- we trainen de medewerkers in woordvoering.

5. ZICHT OP 2020

Het Oogfonds voorkomt en bestrijdt oogaandoeningen door wetenschappelijk onderzoek en voorlichting en helpt mensen met een visuele beperking zichtbaar beter te participeren in de samenleving. In 2018 is de strategische koers geactualiseerd, in 2019 is deze verder aangescherpt. Onze hernieuwde strategie focust op de twee eerstgenoemde pijlers: wetenschappelijk onderzoek en voorlichting. Wij zijn ervan overtuigd dat we het voorkomen en bestrijden van oogaandoeningen alleen kunnen realiseren samen met onze partners in het veld; donateurs, patiënten, oogartsen, wetenschappers, bedrijven en vermogensfondsen. We zetten hier dan ook vol op in.

In 2020 zal onze strategie zich vertalen in aanpassingen in de fondsenwervende aanpak. Door deze aanpak is het Oogfonds minder afhankelijk van een beperkt aantal inkomstenbronnen en geven we sterker dan ooit een antwoord op de maatschappelijke vraag van gevers om meer betrokken te zijn bij projecten. Voor de komende beleidsperiode zal het Oogfonds nieuwe partnerships aangaan, verschillende evenementen opzetten én inzetten op nieuwe technieken. Om dit te realiseren is een extra investering begroot.

Via onze bekende communicatiekanalen, zoals de website, e-mails, nieuwsbrieven en social media, zullen we in 2020 blijven communiceren over plannen, projecten, resultaten en in contact blijven met onze relaties.

Bij het opstellen van het jaarplan en de begroting 2020 is enerzijds uitgegaan van bestaande projecten die we willen voortzetten, omdat deze passen bij onze doelstelling en anderzijds is de hernieuwde aanpak vertaald naar nieuwe projecten. Er was bij het opstellen nog geen zicht op de omvang van gevolgen van de wereldwijde verspreiding van het coronavirus. Bij het vaststellen van het bestuursverslag weten we dat corona grote invloed zal hebben op de wereldeconomie en daarmee op het Oogfonds. Duidelijk is dat deze situatie ons noopt sterker dan ooit flexibel om te gaan met de plannen en krachtig te sturen op kosten en inkomsten. In maart 2020 is reeds besloten alle publieksactiviteiten voor in elk geval het eerste half jaar te annuleren en later te beoordelen of deze en zo ja welke, alsnog eind 2020 kunnen plaatsvinden. Tevens is besloten bij de keuze voor wetenschappelijk onderzoeken en de financiering van de Ooglijn conform begroting te handelen. Voor wetenschappelijk onderzoek dat voorgaande jaren gestart is, maar dat door de coronacrisis vertraging oploopt, is er een reserve. Zo kunnen we de voortgang van wetenschappelijk onderzoek garanderen. Wat de Ooglijn betreft: juist in deze tijden hebben mensen behoefte aan informatie en een luisterend oor.

Begroting 2020

De begroting 2020 is door de directeur-bestuurder op 20 januari 2020 vastgesteld in aansluiting op het jaarplan 2020. De raad van toezicht heeft de begroting goedgekeurd op 23 januari 2020.

In de begroting 2020 zoals hieronder gepresenteerd, zijn de inkomsten en uitgaven van vh MaculaFonds en vh Glaucoomfonds volledig geïntegreerd. Het totale resultaat in de begroting 2020 is ruim € 939.000 negatief. Voornamelijk omdat er subsidies voor wetenschappelijk onderzoek zullen worden toegekend uit de reserves van de fusiepartners en van het Oogfonds zelf. Daarnaast omdat er opnieuw wordt ingezet op het vervolgen van bestaande projecten en het opzetten van nieuwe projecten. Het negatieve resultaat voor 2020 wordt gefinancierd uit een aantal bestemmingsreserves.

Door de Coronacrisis zal een deel van de plannen voor 2020 niet uitgevoerd kunnen worden conform de begroting. De impact op de begrote inkomsten en uitgaven is op dit moment niet kwantificeerbaar. De hieronder gepresenteerde resultaten worden gedekt uit de eerder gevormde reserves.

<i>Bedragen x 1.000 euro</i>	Begroting 2020	Begroting 2019
Baten van particulieren	1.165	1.208
Baten van bedrijven	177	90
Baten van loterijorganisaties	325	330
Baten van andere organisaties	134	137
Totaal inkomsten	1.801	1.765
Besteed aan doelstellingen:		
• Toegankelijkheid en belangenbehartiging	283	385
• Wetenschappelijk onderzoek	825	455
• Voorlichting en bewustwording	1.042	737
Totaal besteed aan doelstellingen	2.150	1.577
Wervingskosten	362	270
Kosten beheer en administratie	228	177
Totaal uitgaven	2.740	2.024
Saldo voor financiële baten en lasten	- 939	- 259
Saldo financiële baten en lasten	0	6
Resultaat	- 939	- 253

Toelichting bij de begroting 2020 – zoals opgesteld en goedgekeurd in januari 2020

De inkomsten in de begroting voor 2020 zijn gebaseerd op de plannen voor het komende jaar die zijn opgenomen in het jaarplan 2020 voor fondsenwerving particulieren, zakelijke fondsenwerving en de geplande acties rondom eigen projecten en de bijdragen van andere organisaties hieraan. De inkomsten van bedrijven en van andere organisaties zullen vooral stijgen door bijdragen aan projecten van het Oogfonds.

Bij de directe uitgaven aan de doelstellingen, zijn subsidies aan derden en eigen projecten begroot. Per doelstelling is een inschatting gemaakt van de toe te kennen subsidies aan derden en de uitgaven aan eigen projecten. Door de fusie zijn de directe subsidies aan wetenschappelijk onderzoek hoger, ook omdat er vanuit de reserves van beide fusiepartners en van het Oogfonds hieraan subsidies zullen worden toegekend. De directe uitgaven aan voorlichting stijgen met name door het nieuwe project Myopie-educatie dat start in februari 2020. De eigen projecten betreffen voortzettingen van eerder opgestarte projecten en een aantal nieuwe projecten.

De wervingskosten stijgen door het programma gericht op *middle* en *major donors* dat in de loop van 2020 zal worden gestart.

De uitvoeringskosten eigen organisatie zijn in 2020 hoger dan de begroting van 2019 door stijging van de personele kosten. In verband met toegenomen werkzaamheden door uitvoering van eigen projecten, de fusie en het optimaliseren van de donateurswerving zal het aantal FTE van 5,8 naar 8,2 stijgen in 2020. Daarnaast zullen de huisvestingskosten in 2020 hoger zijn in verband met de verhuizing rond de zomer. De inkomsten uit beleggingen zijn voorzichtig ingeschat en hierbij zijn geen inkomsten uit koersresultaten opgenomen.

6. JAARREKENING

Inhoudsopgave

Balans

Staat van Baten en Lasten

Kasstroomoverzicht

Algemene toelichting

Toelichting op de balans

Toelichting op de staat van baten en lasten

Toelichting lastenverdeling (model C)

Kosten eigen organisatie (Toelichting op model C)

Balans per 31 december 2019 (na voorstel verwerking resultaatbestemming)

AKTIVA		31-12-2019	31-12-2018
Materiële vaste activa			
1	Voor de bedrijfsvoering	5.043	7.479
Financiële vaste activa			
2	Beleggingsportefeuille incl. beheerrekening	<u>2.897.734</u>	<u>2.628.680</u>
		2.897.734	2.628.680
Vorderingen en overlopende activa			
3	Lopende intrest	11.848	10.565
4	Overige vorderingen	<u>670.775</u>	<u>513.364</u>
		682.623	523.929
5	Liquide middelen	2.226.365	551.753
Totaal Activa		<u>5.811.766</u>	<u>3.711.841</u>
PASSIVA			
Reserves en Fondsen			
Reserves			
6	continuïteitsreserve	1.129.396	1.106.907
7	bestemmingsreserves	<u>2.912.904</u>	<u>1.551.497</u>
		4.042.300	2.658.404
Fondsen			
8	bestemmingsfonds Hoekstra-Quak	249.273	228.198
9	bestemmingsfonds nalatenschappen	<u>134.230</u>	<u>134.230</u>
		383.503	362.428
		4.425.803	3.020.832
Langlopende schulden			
10	Toegezegde langlopende subsidies	157.600	95.000
Kortlopende schulden			
11	Toegezegde subsidies	1.018.905	440.140
12	Overige schulden	<u>209.458</u>	<u>155.869</u>
		1.228.363	596.010
Totaal Passiva		<u>5.811.766</u>	<u>3.711.841</u>

Staat van baten en lasten 2019

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Baten			
13 - Baten van particulieren	1.267.070	1.208.500	1.691.344
14 - Baten van bedrijven	41.269	89.800	69.362
15 - Baten van loterijorganisaties	361.611	330.000	322.281
16 - Baten van andere organisaties zonder winststreven	131.282	137.000	154.030
Som van de baten	1.801.231	1.765.300	2.237.017
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
17 - Toegankelijkheid	311.430	385.105	285.625
18 - Wetenschappelijk onderzoek	579.804	455.577	351.586
19 - Voorlichting en preventie	729.304	736.630	628.908
	1.620.538	1.577.312	1.266.119
20 Wervingskosten	249.537	269.636	241.060
21 Kosten beheer en administratie	180.674	177.266	160.434
Som der lasten	2.050.748	2.024.215	1.667.613
Saldo voor financiële baten en lasten	-249.517	-258.915	569.404
22 Saldo financiële baten en lasten	259.617	6.000	-71.771
Saldo van baten en lasten	10.100	-252.915	497.633

Mutatie bestemmingsreserves in 2019

Toevoeging/onttrekking aan:	<i>totaal</i>	<i>onttrekking</i>	<i>toevoeging</i>
<i>toelichting zie pagina 11 en volgende</i>	<i>10.100</i>	<i>-369.335</i>	<i>379.435</i>

- als gevolg van fusies met MaculaFonds en Glaucoomfonds per 1-1-2019

bestemmingsreserve onderzoek uit vh MaculaFonds	1.041.217
bestemmingsreserve onderzoek uit vh Glaucoomfonds	353.654

- inzake resultaatverdeling

Continuïteitsreserve	0	22.489
- onderzoek uit vh MaculaFonds	-122.500	78.301
- onderzoek uit vh Glaucoomfonds	-37.000	25.509
Bestemmingsreserves:		
bestemmingsreserve Ooglijn	-81.000	
bestemmingsreserve voorlichting ziekenhuizen	-9.965	
bestemmingsreserve wetenschappelijk onderzoek	-10.103	
bestemmingsreserve preventie myopie	-9.372	
bestemmingsreserve Ziezobeurs	-4.375	
bestemmingsreserve voorlichtingsprojecten	-56.281	
bestemmingsreserve bewustwording	-31.302	
bestemmingsreserve koersresultaten	-7.437	232.061
naar bestemmingsfondsen		21.075

Algemene toelichting

Activiteiten

Stichting Oogfonds Nederland maakt zich sterk voor een betere toekomst voor mensen met een oogaandoening of kans op een oogaandoening. Onze droom is oogaandoeningen en blindheid en slechthoofdpijn voorkomen en bestrijden. Ook willen we een beter perspectief voor blinden en slechthoofdpijners door volwaardige participatie en integratie in de samenleving te bewerkstelligen. Het Oogfonds is georganiseerd volgens het raad-van-toezicht-model, waarbij een duidelijke scheiding is aangebracht tussen toezicht houden en besturen, zoals het CBF adviseert.

Algemene grondslagen en uitgangspunten

De jaarrekening 2019 is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Fusie per 1 januari 2019

Per 1 januari 2019 is het Oogfonds gefuseerd met het MaculaFonds en het Glaucoomfonds.

Stichting MaculaFonds is opgericht op 31-12-1997 met als doel het stimuleren en financieren van onderzoek naar en het geven van voorlichting op het gebied van maculadegeneratie en het hiertoe verwerven, beheren en verstrekken van geldmiddelen. Door het bestuur van het MaculaFonds is, na overleg met het Oogfonds besloten tot fusie en de afspraken hierover zijn vastgelegd in een fusievoorstel. Na voldoening aan alle wettelijke verplichtingen is de fusieakte getekend op 24 mei 2019 voor notaris Grafhorst in Utrecht. In de fusieakte is vastgelegd dat alle vermogensbestanddelen van het MaculaFonds per 1 januari 2019 in de jaarrekening van het Oogfonds worden opgenomen.

Stichting Glaucoomfonds is opgericht op 31-12-1991 met als doel het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek en zorg op het gebied van Glaucoom en daaraan gerelateerde oogziekten. Door het bestuur van het Glaucoomfonds is, na overleg met het Oogfonds besloten tot fusie en de afspraken hierover zijn vastgelegd in een fusievoorstel. Na voldoening aan alle wettelijke verplichtingen is de fusieakte getekend op 19 september 2019 voor notaris Grafhorst in Utrecht. In de fusieakte is vastgelegd dat alle vermogensbestanddelen van het Glaucoomfonds per 1 januari 2019 in de jaarrekening van het Oogfonds worden opgenomen.

Conform RJ216 zijn alle vorderingen, schulden en liquide middelen van deze fondsen op de betreffende posten verwerkt per 1-1-2019. Het eigen vermogen is, na correcties, ingebracht in een bestemmingsreserve.

Bij het MaculaFonds is de eindbalans gecorrigeerd naar de regels van de RJ650 en conform de grondslagen die het Oogfonds hanteert. Er is per 1 januari een vordering opgenomen voor de geschatte inkomsten uit nalatenschappen die reeds bekend waren. Daarnaast zijn de subsidietoekenningen die in toekomstige jaren zullen vervallen opgenomen onder de schulden in plaats van alleen genoemd te worden als niet uit de balans blijvende verplichtingen. De correcties zijn verwerkt in het eigen vermogen dat per 1-1-2019 als bestemmingsreserve is opgenomen in de beginbalans.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directeur-bestuurder schattingen maakt die van invloed zijn op de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen hiervan afwijken. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden periodiek beoordeeld.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde, onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen. Als afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

* inventaris en kantoorapparatuur: 20%

Beleggingen

De beleggingen zijn bedoeld om de werkzaamheden van de stichting duurzaam te dienen en worden te gelde gemaakt indien de lopende inkomsten niet voldoende zijn om de kosten van de eigen organisatie of reeds toegezegde subsidies te kunnen betalen.

De ter beurze genoteerde effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Alle gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beursgenoteerde effecten worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Het beheer van de beleggingsportefeuille is ondergebracht bij ABNAMRO MeesPierson. De vermogensbeheerder heeft de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse uitvoering van het beleggingsbeleid en dient zich hierbij te houden aan het door het Oogfonds vastgestelde beleggingsstatuut. Het beleggingsstatuut van het Oogfonds is voor het laatst aangepast in 2015 zodat er binnen het gewenste risicoprofiel meer rendement op de obligatieleningen kan worden gehaald. De vermogensbeheerder van de bank rapporteert periodiek over de beleggingen en minimaal een keer per jaar vindt overleg plaats tussen het Oogfonds en de vermogensbeheerder.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde. Bij de waardering van de vorderingen wordt rekening gehouden met vermoedelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen en de tegoeden op bankrekeningen. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite — zij het eventueel met opoffering van rentebaten — ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de stichting worden apart vermeld met het moment dat ze vrij beschikbaar komen.

Reserves

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit van het Oogfonds te waarborgen in geval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten. Deze reserve fluctueert afhankelijk van het overschot of tekort dat in een jaar wordt gerealiseerd. Het gewenste minimum is gelijk aan één maal de jaarlijkse kosten van de organisatie en het maximum is anderhalf maal deze kosten.

Bestemmingsreserves

Bij de fusie met het MaculaFonds en het Glaucoomfonds per 1 januari 2019 is het vermogen van deze voormalige stichtingen ingebracht in twee bestemmingsreserves. Hiervoor zijn de vermogens op de balansen van 31-12-2018 van beide stichtingen aangepast naar de eisen van de RJ650.

Na afloop van het boekjaar en bij het opmaken van de jaarrekening besluit de directeur-bestuurder of zij voor de uitvoering van haar doelstellingen een deel van het resultaat wil vastleggen in een bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserves is door de directeur-bestuurder bepaald en betreft geen verplichting, zij kan deze beperking zelf opheffen.

Fondsen

Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Schulden

De langlopende en kortlopende schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Baten

Baten van particulieren

Donaties en giften van particulieren worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Legaten en nalatenschappen worden verantwoord, als baten van particulieren, in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Het Oogfonds kan de omvang van de bate uit nalatenschappen normaliter betrouwbaar inschatten op het moment dat zij de akte van verdeling van de notaris heeft ontvangen. Voorlopige betalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen, verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet reeds in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Bij de waardering van nalatenschappen wordt rekening gehouden met eventuele rechten van vruchtgebruik.

Baten van bedrijven en organisaties zonder winststreven

Donaties en giften van bedrijven en organisaties zonder winststreven worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten van loterijorganisaties

De inkomsten van de VriendenLoterij worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Kosten

De bestedingen worden toegerekend aan het jaar van toezegging. De uitvoeringskosten, kosten voor fondsenwerving en overige lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Omzetbelasting

Het Oogfonds verricht geen BTW belaste prestaties. Alle opgenomen bedragen zijn daarom inclusief BTW.

Het Oogfonds moet wel de verlegde BTW over de servicekosten van de gehuurde kantoorruimte afdragen, omdat het kantoorpand nu in eigendom is van een in Luxemburg gevestigde onderneming.

Kosten beheer en administratie

Kosten van beheer en administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstellingen of de werving van baten. De wijze van toerekening is opgenomen onder Model C.

Kostentoerekening

Kosten worden toegerekend aan de doelstellingen, werving van baten en beheer en administratie op basis van de volgende maatstaven:

- de direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend
- niet direct toerekenbare kosten worden verdeeld naar rato van de ingeschatte tijdsbesteding aan deze gebieden van de personeelsleden.

Bij de begroting van 2019 zijn de percentages door een aantal wijzigingen in de personele bezetting en werkzaamheden iets gewijzigd ten opzichte van 2018. De toerekening in de jaarrekening 2019 is gelijk aan die in de begroting 2019.

Kengetallen

In deze jaarrekening is een aantal kengetallen opgenomen conform de RJ 650. Dit zijn het bestedingspercentage lasten en het bestedingspercentage baten, het kostenpercentage fondsenwerving en het percentage kosten beheer en administratie.

Pensioenen

Stichting Oogfonds Nederland heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Oogfonds Nederland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij PFZW, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Oogfonds Nederland heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Begroting

De begrotingscijfers 2019 in deze jaarrekening zijn ontleend aan de begroting, welke is vastgesteld door de directeur-bestuurder van het Oogfonds en definitief is goedgekeurd door de raad van toezicht op 6 december 2018. Op de begroting is geen accountantscontrole toegepast.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld conform de indirecte methode.

Kasstroomoverzicht 2019

		2019	2018
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>			
Resultaat boekjaar		10.100	497.633
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen	3.071		3.336
Koersresultaat beleggingen	<u>-253.136</u>		<u>81.247</u>
		-250.065	84.583
Mutaties werkkapitaal:			
Vorderingen en overlopende activa	-158.694		-145.139
Correctie voor inbreng vorderingen bij fu	210.378		
Kortlopende schulden	632.353		
Correctie voor inbreng schulden bij fusie	<u>-400.669</u>		<u>-177.966</u>
		<u>283.369</u>	<u>-323.105</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		43.403	259.111
<i>Kasstroom uit investeringen</i>			
(Des-) investeringen in vaste activa	-635		-1.924
Mutatie vermogensbeheerrekening	-221.925		166.572
Aankopen beleggingen	-717.091		-797.372
Verkopen beleggingen	<u>923.099</u>		<u>674.553</u>
Kasstroom uit investeringen		-16.553	41.829
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>			
Mutatie langlopende schulden	<u>62.600</u>		<u>-25.000</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		62.600	-25.000
Totaal kasstroom		89.450	275.940
Liquide middelen einde boekjaar		2.226.365	551.753
Liquide middelen aanvang boekjaar		551.753	
Inbreng liquidie middelen bij fusie		<u>1.585.162</u>	<u>275.813</u>
Mutatie liquide middelen		89.450	275.940

Toelichting op de balans

1 Materiële vaste activa

	Inventaris	Automatisering	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari	1.924	20.322	22.246
Afschrijvingen t/m voorgaand jaar	0	-14.767	-14.767
Boekwaarde per 1 januari	1.924	5.555	7.479
Investeringen boekjaar	635	0	635
Desinvesteringen boekjaar	0	0	0
Afschrijvingen boekjaar	-385	-2.686	-3.071
	250	-2.686	-2.436
Aanschafwaarde per 31-12-2019	2.559	20.322	22.881
Cumulatieve afschrijving per 31-12-2019	-385	-17.453	-17.838
Boekwaarde per 31-12-2019	2.174	2.869	5.043

De materiële vaste activa worden aangewend in het kader van de bedrijfsvoering.
In december 2019 is geïnvesteerd in een aantal nieuwe bureaus.

Financiële vaste activa

2 Beleggingsportefeuille

	waarde 1/1	aan-en verkopen	koersresultaten	waarde 31/12
Obligaties	1.013.859	288.355	2.799	1.305.012
Aandelen	948.318	-204.730	249.543	993.131
Alternatieve beleggingen	395.288	-289.632	794	106.450
<i>subtotaal beleggingen</i>	<i>2.357.464</i>	<i>-206.007</i>	<i>253.136</i>	<i>2.404.593</i>
Vermogensbeheer rekening	271.216			493.141
Balanswaarde totaal	2.628.680			2.897.734

Alle beleggingen worden gewaardeerd tegen beurswaarde.

De effecten liggen in open bewaargeving bij ABNAMRO MeesPierson in Zeist. Een nadere specificatie kunt u bij ons opvragen.

Het Oogfonds heeft een volledig duurzame beleggingsportefeuille.

In het beleggingsstatuut van het Oogfonds is vastgelegd dat alleen mag worden belegd in bedrijven die hun verantwoordelijkheid nemen op het gebied van economische, sociale en omgevingsduurzaamheid. Vanwege de negatieve invloed van roken op het gezichtsvermogen is de tabaksindustrie volledig uitgesloten. Het beleggingsstatuut wordt periodiek beoordeeld en zo nodig bijgesteld.

Het rendement op alle beleggingen over 2019 bedraagt 12% positief (2018 negatief 1,7%)

Het rendement op de beleggingen exclusief koersresultaten bedraagt + 1,5% (2018 + 1,7%)

Vorderingen en overlopende activa**31-12-2019****31-12-2018****3 Lopende intrest**

Lopende intrest op obligaties	11.380	10.342
Creditrente bankrekeningen	468	223
	11.848	10.565

De te ontvangen rente op obligaties is in 2019 iets gestegen door toename van de obligatieportefeuille. De te ontvangen rente op bankrekeningen is per eind 2019 hoger door de spaarrekeningen van vh MaculaFonds en vh Glaucoomfonds.

4 Overige vorderingen**31-12-2019****31-12-2018**

Terug te vragen ingehouden dividendbelasting	214	1.384
Te ontvangen nalatenschappen	337.000	225.000
Bijdragen VriendenLoterij over het voorgaande jaar	249.809	230.605
Toegezegde bijdragen derden	48.351	21.862
Overige vorderingen	15.886	7.532
Vooruitbetaalde bedragen	19.515	26.981
	670.775	513.364

Eind 2019 is een schatting gemaakt van de te verwachten inkomsten uit nalatenschappen die in afwikkeling zijn. Door de fusie met het vh MaculaFonds en vh Glaucoomfonds is deze hoger dan voorgaand jaar.

De toezegging van de VriendenLoterij over het boekjaar is opgenomen in de inkomsten van het betreffende boekjaar en tevens als vordering op de eindbalans. Door stijging van de opbrengsten uit de lotenverkoop is deze eind van het jaar hoger dan voorgaand jaar.

Een aantal toegezegde bijdragen van organisaties voor projecten van het Oogfonds zijn eind 2019 nog niet ontvangen en opgenomen als vordering per 31-12. De overige vorderingen en vooruitbetaalde bedragen fluctueren en zijn samen vergelijkbaar met eind 2018. De totale vordering is lager dan voorgaand jaar.

5 Liquide middelen**31-12-2019****31-12-2018**

Kasmiddelen	57	69
Betaalrekeningen	332.528	153.810
Spaarrekeningen	1.759.780	263.874
Depositospaarrekening vast t/m 2022	134.000	134.000
	2.226.365	551.753

Het deposito heeft een resterende looptijd van 3 jaar. De overige liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

Door de inbreng van de liquide middelen van het vh MaculaFonds en het vh Glaucoomfonds per 1-1-2019 is het saldo op de bankrekeningen eind 2019 hoger dan eind 2018.

Reserves en Fondsen

Reserves	31-12-2019	31-12-2018
Continuïteitsreserve	1.129.396	1.106.907
Bestemmingsreserves:		
- onderzoek uit vh MaculaFonds	997.018	0
- onderzoek uit vh Glaucoomfonds	342.163	0
- Ooglijn	86.000	167.000
- voorlichting ziekenhuizen	45.681	55.646
- wetenschappelijk onderzoek	559.897	570.000
- preventie myopie	142.333	151.705
- Ziezobeurs	1.141	5.516
- Voorlichtingsproject Gezonde ogen	0	56.281
- bewustwording	152.990	184.292
- koersresultaten	585.681	361.057
	4.042.300	2.658.404

Toelichting wijziging reserves

mutaties in het boekjaar

	stand per 1 januari	onttrekking uit reserve	toevoeging aan reserve	stand per 31 december
Continuïteitsreserve	1.106.907		22.489	1.129.396
Bestemmingsreserves:				
- onderzoek uit vh MaculaFonds		-122.500	1.119.518	997.018
- onderzoek uit vh Glaucoomfonds		-37.000	379.163	342.163
- Ooglijn	167.000	-81.000		86.000
- voorlichting ziekenhuizen	55.646	-9.965		45.681
- wetenschappelijk onderzoek	570.000	-10.103		559.897
- preventie myopie	151.705	-9.372		142.333
- Ziezobeurs	5.516	-4.375		1.141
- Voorlichtingsproject Gezonde ogen	56.281	-56.281		0
- bewustwording	184.292	-31.302		152.990
- koersresultaten	361.057	-7.437	232.061	585.681
totaal	2.658.404	-369.335	1.753.232	4.042.300

6 Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat het Oogfonds ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Het saldo van de baten en lasten wordt verwerkt in de continuïteitsreserve voor zover dit niet aan andere reserves wordt onttrokken of toegevoegd.

Voor de omvang van de continuïteitsreserve streeft het Oogfonds naar een minimum van één maal de jaarlijkse kosten van de organisatie en een maximum van anderhalf maal deze kosten. Daarmee valt deze binnen de CBF-criteria waarin deze reserve wordt bepaald op "maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de organisatie". Voor de berekening van dit maximum wordt uitgegaan van de kosten eigen organisatie en de kosten werving baten die niet worden toegerekend aan de doelstelling. In 2019 is het gewenste minimum € 882.184 en het maximum € 1.323.276.

7 Bestemmingsreserves

Bij de fusie met het MaculaFonds en het Glaucoomfonds per 1-1-2019 zijn de vermogens van deze stichtingen ingebracht in twee nieuwe bestemmingsreserves. De bestemmingsreserve onderzoek uit vh MaculaFonds en de bestemmingsreserve onderzoek uit vh Glaucoomfonds. De inkomsten voor deze voormalige stichtingen zullen, na aftrek van maximaal 15% aan kosten, worden toegevoegd aan deze reserves. Daarnaast zullen de subsidietoekenningen uit de inkomsten en reserves van de voormalige stichtingen in mindering worden gebracht op deze reserves.

Na afloop van het boekjaar bij het opmaken van de jaarrekening besluit het Oogfonds of zij voor de uitvoering van haar doelstellingen een deel van het resultaat wil vastleggen in een bestemmingsreserve. Op de bestemmingsreserves berust geen verplichting jegens derden. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door de directeur-bestuurder en kan ook weer worden opgeheven.

Bestedingen in 2019 waarvoor een bestemmingsreserve was gevormd worden als last verantwoord in de staat van baten en lasten en via resultaatbestemming onttrokken aan de betreffende bestemmingsreserve.

Wijzigingen per bestemmingsreserve in 2019

bestemmingsreserve onderzoek uit vh MaculaFonds

Bij de fusie met het MaculaFonds is het eigen vermogen per 31-12-2018 ingebracht in de bestemmingsreserve onderzoek uit vh MaculaFonds. Op het eigen vermogen in de jaarrekening van het MaculaFonds is een aantal correcties aangebracht. Per 1-1-2019 is een vordering opgenomen voor de te ontvangen nalatenschappen die in 2018 al waren toegezegd. Daarnaast zijn de subsidietoekenningen die in de jaarrekening van het MaculaFonds waren vermeld als niet uit de balans blijvende verplichtingen opgenomen onder de schulden per 1-1-2019. De inbreng in de bestemmingsreserve Maculaonderzoek per 1-1-2019 bedraagt € 1.041.217.

De inkomsten uit het vh Maculafonds bestonden uit bijdragen van bedrijven en organisaties zonder winstoogmerk en de giften van de donateurs van het vroegere Maculafonds. Deze inkomsten waren in 2019 € 115.032. Daarnaast is er een bedrag van € 111.324 uit nalatenschappen aan het Maculafonds ontvangen. Na aftrek van kosten was er een bedrag van € 209.101 beschikbaar voor besteding.

Hieruit is aan de Maculavereniging een bijdrage van € 23.300 toegekend voor voorlichting. Via Uitzicht is aan wetenschappelijk onderzoek naar maculadegeneratie € 107.500 toegekend uit de lopende inkomsten van 2019. Het positieve saldo van € 78.301 is toegevoegd aan de reserve.

Daarnaast is € 122.500 extra subsidies aan wetenschappelijk onderzoek toegekend ten laste van de bestemmingsreserve. Per saldo is de bestemmingsreserve met € 44.199 verminderd.

bestemmingsreserve glaucoomonderzoek vanuit het vh Glaucoomfonds

Bij de fusie met het Glaucoomfonds is het eigen vermogen per 31-12-2018 ingebracht in de bestemmingsreserve glaucoomonderzoek vanuit het vh Glaucoomfonds. Op het eigen vermogen in de jaarrekening van het Glaucoomfonds zijn een aantal correcties aangebracht. De Algemene reserve en het Fonds nieuwe projecten zijn samengevoegd. De inbreng in de bestemmingsreserve glaucoomonderzoek per 1-1-2019 bedraagt € 353.654.

De inkomsten uit het vh Glaucoomfonds bestonden uit giften van de donateurs van het vroegere Glaucoomfonds. Deze inkomsten waren in 2019 € 25.571. Daarnaast is er een bedrag van € 37.774 uit nalatenschappen aan het Glaucoomfonds ontvangen. Na aftrek van kosten was er een bedrag van € 59.509 beschikbaar voor besteding.

Aan wetenschappelijk onderzoek naar glaucoom en bijdragen voor proefschriften en fellowships is er € 34.000 toegekend uit de lopende inkomsten van 2019. Het positieve saldo van € 25.509 is toegevoegd aan de reserve.

Daarnaast is € 37.000 extra subsidies aan wetenschappelijk onderzoek toegekend ten laste van de bestemmingsreserve. Per saldo is de bestemmingsreserve met € 11.491 verminderd.

bestemmingsreserve Ooglijn

De Ooglijn, die organisatorisch deel uitmaakt van de Oogvereniging, is voor veel mensen met een oogandoening en mensen uit hun omgeving van groot belang als informatieverstrekker op het gebied van voorlichting en toegankelijkheid.

Het Oogfonds wil de exploitatie van de Ooglijn mogelijk maken. Hiervoor is in 2014 een bedrag gereserveerd. In 2019 is van deze reserve € 81.000 besteed. Het restant zal de komende jaren worden besteed.

bestemmingsreserve voorlichting ziekenhuizen

Het Oogfonds wil informatie over oogandoeningen, risicofactoren en alarmsignalen meer onder de aandacht brengen van patiënten en hun naasten en de bekendheid van het Oogfonds bij oogartsen en oogverpleegkundigen vergroten. In 2019 zijn zowel het opblaasbare oog als de fototentoonstelling Mijn (ge)Zicht meerdere malen in ziekenhuizen geplaatst. In 2019 is van deze reserve € 9.965 besteed. In de komende jaren worden deze projecten voortgezet met aanvullende activiteiten en zal het restant besteed worden.

bestemmingsreserve wetenschappelijk onderzoek

Het Oogfonds heeft in eerdere jaren een bestemmingsreserve gevormd voor wetenschappelijk onderzoek. In 2019 konden er minder extra bestedingen aan wetenschappelijk onderzoek worden toegekend dan begroot, waardoor de reserve in 2019 nauwelijks is afgenomen. Het restantbedrag zal de komende jaren worden besteed aan extra wetenschappelijk onderzoek.

bestemmingsreserve preventie myopie

Myopie op jonge leeftijd kan leiden tot oogandoeningen op latere leeftijd. Het aantal bijziende kinderen in Europa stijgt de laatste jaren enorm. In 2019 is gestart met het project myopie-educatie dat begin 2020 wordt gepresenteerd. Het saldo van de reserve bedraagt eind 2019 € 142.333 en zal in de komende jaren worden besteed.

bestemmingsreserve ZieZo-beurs

Het positief saldo van de ZieZo-beurs van de afgelopen jaren is opgenomen in een bestemmingsreserve ZieZo-beurs. In 2019 is een deel van deze reserve ingezet voor het toegankelijk maken van de ZieZo-beurs. Het restant bedrag van € 1.141 blijft beschikbaar voor volgende ZieZo-beurzen.

bestemmingsreserve voorlichtingsprojecten

Het restant van de bestemmingsreserve voorlichtingsprojecten is in 2019 besteed aan de Ooglevensloop. Bij deze voorlichting gerelateerd aan levensfasen, zijn vooral online kanalen ingezet.

bestemmingsreserve bewustwording

Voor veel mensen is de impact van blindheid en slechtziendheid niet voor te stellen. Daarom organiseert en financiert het Oogfonds projecten die mensen bewust maken van de gevolgen, zodat zij alert zijn op risicofactoren en alarmsignalen en actie ondernemen indien nodig. In 2019 zijn opnieuw acties gevoerd om deze bewustwording mogelijk te maken. Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt eind 2019 € 152.990 en zal in de komende jaren worden besteed.

bestemmingsreserve koersresultaten

Met de beheerder van de beleggingsportefeuille is bepaald dat een reserve van 15% van de waarde van de beleggingen op 1 januari van het boekjaar voldoende is. Rekening houdend met de benodigde reserve heeft het Oogfonds in vervolg op eerdere jaren begin 2019 een deel van de reserve laten vrijvallen om besteed te worden aan de doelstelling. Daartoe is per 1 januari de gewenste reserve van 15% berekend en het meerdere is onttrokken aan de bestemmingsreserve koersresultaten en toegevoegd aan de continuïteitsreserve.

Positieve koersresultaten worden via resultaatbestemming toegevoegd aan de reserve, omdat deze geen werkelijke inkomsten vertegenwoordigen. Indien de koersresultaten negatief zijn worden deze in mindering gebracht op deze reserve. Indien er hierna negatieve koersresultaten overblijven, worden die in mindering gebracht op de continuïteitsreserve. Eind 2019 zijn de koersresultaten over 2019 toegevoegd aan de reserve. De waarde is hierdoor hoger dan de benodigde 15%. Het meerdere zal verspreid over 4 jaren worden afgebouwd en toegevoegd aan de continuïteitsreserve.

Een gedeelte van de koersresultaten over 2019 is toegevoegd aan het Hoekstra-Quak fonds. Deze toerekening gebeurt naar rato van het aandeel van het vermogen van het Hoekstra-Quakfonds ten opzichte van het totale belegde vermogen op het moment dat beide 'beleggingsportefeuilles zijn samengevoegd. Het aandeel Hoekstra-Quak fonds was destijds 7,3 %.

Fondsen

mutaties in het boekjaar

	stand per 1 januari	mutatie resultaat bestemming	stand per 31 december
Hoekstra-Quak fonds	228.198	21.075	249.273
Nalatenschappen	134.230		134.230
	362.428	21.075	383.503

8 Hoekstra-Quak fonds

De voormalige Hoekstra-Quak stichting had onder andere ten doel het bevorderen van het onderwijs aan blinden en slechtzienden en de bevordering van de oogheelkunde. Een deel van het vermogen van deze stichting is in 2004 uitgekeerd aan het Oogfonds onder de voorwaarde dat de baten uit dit vermogen besteed worden in overeenstemming met deze doelstelling. Het ontvangen vermogen is opgenomen als apart vermogensfonds.

Het vermogen van het Hoekstra-Quak fonds bestaat uit een gedeelte van de beleggingsportefeuille van het Oogfonds. Het aandeel Hoekstra-Quak fonds is bepaald op 7,3% van het totaal. De waardering van het fonds is per ultimo 2019 verhoogd overeenkomstig het gemiddelde koersresultaat over de gehele beleggingsportefeuille.

9 Bestemmingsfonds Nalatenschappen

In 2011 is een nalatenschap van de heer Jansen ontvangen. Voorwaarde bij deze nalatenschap was dat het ontvangen bedrag voor meerdere jaren wordt vastgezet. Hiervoor is een bestemmingsfonds gevormd. In 2012 is dit bedrag op een 10-jaars deposito rekening gezet. De jaarlijkse rente van dit deposito is beschikbaar voor de doelstellingen en wordt beschouwd als inkomsten uit nalatenschappen.

10 Langlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
EMCR, Klaver, risicofactoren myopie (meerjarig)	60.000	60.000
MUMC, studie naar ontwikkeling diabetische retinopathie	15.000	35.000
LUMC, Wijnholds, toekenning MaculaFonds in 2017	20.000	
Divers wetenschappelijk onderzoek, toegekend in 2019	62.600	
	157.600	95.000

Dit betreft het langlopende deel van deze subsidies dat niet in het komende jaar, maar in de jaren daarna zal worden uitbetaald.

Kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
11 Toegezegde subsidies		
Subsidietoekenningen vh MaculaFonds	119.359	15.526
Subsidietoekenningen vh Glaucoomfonds	104.140	14.864
Subsidietoekenningen wetenschappelijk onderzoek Oogfonds	624.706	314.500
Subsidietoekenningen aan patiëntenverenigingen	87.650	53.000
Subsidietoekenningen RAAK stimuleringsprijzen	70.000	36.250
Subsidietoekenningen toegankelijkheid overig	10.750	5.600
Subsidietoekenningen voorlichting overig	2.300	400
	1.018.905	440.140

Door de inbreng van de nog te betalen subsidies per 31-12-2018 van het vh MaculaFonds en het vh Glaucoomfonds zijn de kortlopende schulden per 1-1-2019 toegenomen.

Daarnaast zijn er in 2019 meer wetenschappelijke subsidies toegekend dan in eerdere jaren, omdat er ook vanuit de inkomsten en reserves van de fusiepartners toezeggingen zijn gedaan. Voor een deel van deze subsidies is de eerste termijn nog niet betaald in 2019. Omdat de totale toekenning in 2019 veel hoger was dan voorgaand jaar, is ook het totaalbedrag aan te betalen subsidies per eind 2019 hoger dan eind vorig jaar.

Van de langlopende wetenschappelijke subsidies wordt een deel betaald bij de start van het project, afhankelijk van de looptijd van het onderzoek. Bij onderzoeken met een looptijd korter dan 2 jaar wordt 80% betaald bij de start. De restantbedragen zijn relatief klein en vaak is nog niet zeker wanneer dit restant opgevraagd zal worden. Daarom zijn deze bedragen opgenomen onder de kortlopende schulden. Met vertragingen bij de afronding wordt geen rekening gehouden.

Bij onderzoeken met een looptijd langer dan 2 jaar wordt bij de start 50% betaald, na tussentijdse evaluatie 30% en na afronding 20%. Bij toekenningen vanaf € 50.000 wordt het resterende bedrag jaarlijks uitgesplitst in een langlopend en een kortlopend deel. Aangezien deze jaarlijkse uitsplitsing een extra administratieve last met zich meebrengt, worden bij lagere toekenningen de restantbedragen volledig opgenomen onder de kortlopende schulden.

12 Overige schulden	31-12-2019	31-12-2018
Belastingen/premies en netto lonen	24.189	26.216
Opgebouwd vakantiegeld	14.260	14.658
Omzetbelasting (verlegd)	446	446
Crediteuren	95.083	67.886
Vooruitontvangen bedragen	15.000	15.500
Te betalen bedragen	60.479	31.164
	<u>209.458</u>	<u>155.869</u>

De te betalen belastingen/premies en het opgebouwd recht op vakantiegeld zijn gedaald doordat er eind 2019 een vacature openstond die begin 2020 is vervuld. Eind 2019 was er daardoor minder personeel in dienst dan eind vorig jaar.

De post crediteuren is eind 2019 gestegen doordat er eind december een aantal grote facturen is ontvangen. De vooruitontvangen bedragen betreffen bijdragen van organisaties voor projecten in 2020. De te betalen bedragen zijn hoger door kosten voor het 4e kwartaal 2019, waarvoor de factuur pas in 2020 is ontvangen. De totale schulden zijn hierdoor hoger dan eind vorig jaar.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Stichting Oogfonds Nederland huurt de 7e verdieping van het pand aan de Catharijnesingel 40 te Utrecht, inclusief een parkeerplaats en een archiefruimte. Het huidige contract loopt tot 1 juli 2020 en is door de verhuurder per die datum opgezegd.

De huurverplichting voor 2020 bedraagt tot 1 juli € 20.170. Het is nog onbekend waar en voor welke prijs er kantoorruimte gehuurd zal gaan worden vanaf 1 juli 2020.

Op de bankrekening van ABNAMRO is een bankgarantie afgegeven aan de verhuurder voor € 38.372.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
13 Baten van particulieren			
Donaties en giften	610.635	687.000	595.597
Nalatenschappen	609.918	370.000	1.035.264
Overige baten particulieren	46.517	151.500	60.484
totaal	1.267.070	1.208.500	1.691.344

De donaties en giften zijn in 2019 lager dan begroot. Dit is het eerste jaar dat de inkomsten van de fusiepartners in de begroting waren opgenomen, waarbij geen onderscheid is gemaakt tussen inkomsten uit donaties en giften en inkomsten uit nalatenschappen. Hierdoor is een vertekend beeld ontstaan. De inkomsten uit nalatenschappen zijn hoger dan begroot, ook na correctie van de begroting. Daarnaast blijven inkomsten uit nieuwe donateurs moeilijk te realiseren.

De inkomsten uit nalatenschappen waren in 2019 opnieuw hoger dan begroot, mede door ontvangen nalatenschappen ten gunste van de fusiepartners. De overige baten particulieren bleven achter, onder andere omdat niet alle geplande evenementen hebben plaatsgevonden.

14 Baten van bedrijven			
Giften bedrijven	18.610	16.000	24.114
Bijdragen voor eigen projecten	22.659	73.800	45.248
	41.269	89.800	69.362

De giften van bedrijven betreffen ongeoormerkte bijdragen van bedrijven.

De bijdragen voor eigen projecten betreffen gerichte bijdragen voor het Oogcongres, het Zien-magazine en diverse acties.

De inkomsten uit acties en de geplande bijdragen voor plaatsing van het opblaasbare OOG en de tentoonstelling Mijn (ge) Zicht zijn lager dan begroot.

15 Baten van loterijorganisaties			
Opbrengsten uit de VriendenLoterij	361.611	330.000	322.281

In 2020 ontvangt het Oogfonds van de VriendenLoterij opnieuw een vaste bijdrage van € 200.000 uit de loterij opbrengsten in 2019. Uit de voor het Oogfonds meespelende loten ontvangt zij € 161.611 over 2019. Door gerichte acties is de lotenverkoop in de tweede helft van 2019 gestegen.

16 Baten van andere organisaties zonder winststreven			
Giften door organisaties zonder winstoogmerk	61.517	76.000	78.004
Giften door organisaties voor eigen projecten	69.765	61.000	76.026
	131.282	137.000	154.030

De giften organisaties zonder winstoogmerk betreffen ongeoormerkte bijdragen van diverse fondsen. In 2019 zijn ook bijdragen van fondsen ontvangen voor de fusiepartners. Daarnaast zijn sommige bedragen lager dan voorgaand jaar.

Daarnaast zijn er andere organisaties zonder winststreven die hebben bijgedragen aan specifieke projecten en acties van het Oogfonds, zoals de RAAK Stimuleringsprijs en het Oogcongres. Deze bijdragen waren in 2019 hoger dan begroot.

Bij sommige giften van donateurs is niet duidelijk of deze als particulier of als bedrijf of organisatie zonder winststreven is gedaan. Omdat dit onderscheid moeilijk is te maken zijn deze giften opgenomen onder de baten van particulieren.

Besteed aan doelstellingen:

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
17 Toegankelijkheid			
Toegekende subsidies:			
- Oogvereniging, Ooglijn (50%)	40.500	40.500	40.500
- RAAK Stimuleringsprijzen	57.500	52.500	52.500
- overige subsidies toegankelijkheid	42.400	20.000	14.250
Eigen projecten	53.198	155.400	72.983
Vrijval subsidies	-1.117		-782
totaal subsidies	192.481	268.400	179.451
toerekening kosten eigen organisatie	118.949	116.705	106.174
- totaal toegankelijkheid	311.430	385.105	285.625

In 2019 is er opnieuw subsidie toegekend aan de Ooglijn en aan een aantal kleinere projecten gericht op toegankelijkheid.

In 2019 zijn opnieuw drie subsidies toegekend in het kader van de RAAK Stimuleringsprijs voor toegankelijke musea. Door de hogere bijdragen dan begroot van andere organisaties konden er hogere subsidies worden toegekend dan begroot.

Bij een aantal subsidies dat in 2019 is afgerond was niet het volledige subsidiebedrag nodig. Het niet gebruikte deel van de subsidie is hierdoor vrijgevalen.

18 Wetenschappelijk onderzoek

Toegekende subsidies:			
- vanuit het Oogfonds via Uitzicht	175.000	175.000	
- directe toekenning Oogfonds (met bijdragen derden)	28.206	60.000	
- wetenschappelijk onderzoek uit vh MaculaFonds	230.000	107.500	
- glaucoomonderzoek vh Glaucoomfonds	65.000	34.000	
- bijdragen proefschrift en fellowship uit vh Glaucoomf	6.000		
- toekenningen onderzoek voorgaande jaren			281.878
Vrijval subsidies	-5.000		-4.333
totaal subsidies	499.206	376.500	277.546
toerekening kosten eigen organisatie	80.598	79.077	74.040
- totaal wetenschappelijk onderzoek	579.804	455.577	351.586

In 2019 zijn opnieuw subsidies voor wetenschappelijk onderzoek toegekend via Uitzicht.

Daarnaast zijn er door het Oogfonds directe toekenningen gedaan voor wetenschappelijk onderzoek. Hierbij zijn bijdragen van derden door acties ingezet.

In 2019 zijn ook subsidies voor wetenschappelijk onderzoek toegekend voor maculadegeneratie en glaucoomonderzoek vanuit de inkomsten en uit de reserves van het vh MaculaFonds respectievelijk het vh Glaucoomfonds.

Vanuit het vh Glaucoomfonds zijn daarnaast bijdragen gedaan aan een proefschrift en een fellowship.

Bij een aantal subsidies dat in 2019 is afgerond was niet het volledige subsidiebedrag nodig. Het niet gebruikte deel van de subsidie is daardoor vrijgevalen.

19 Voorlichting en preventie	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
<i>Toegekende subsidies:</i>			
- Oogvereniging, Ooglijn (50%) en andere projecten	40.500	40.500	65.500
- Maculavereniging, maculadag en MaculaVisie	23.300	20.000	12.500
- overige toekenningen	14.050	40.000	1.550
- vrijval subsidies			
<i>Eigen projecten voorlichting en preventie</i>			
- voorlichtingsmiddelen (o.a. via website en folders)	188.255	136.000	109.145
- voorlichtingsactiviteiten	66.243	98.000	70.824
- voorlichtingscampagnes	10.231	28.000	16.334
totaal subsidies en eigen projecten	342.579	362.500	275.852
<i>Directe kosten voorlichting:</i>			
- middels directe informatieverstrekking	134.284	126.450	112.584
- campagnes en overige kosten			24.762
	134.284	126.450	137.346
toerekening kosten eigen organisatie	252.441	247.680	215.710
- totaal voorlichting en preventie	729.304	736.630	628.908

In 2019 heeft het Oogfonds een aantal subsidies toegekend voor voorlichtingsprojecten.

Daarnaast zijn de voorlichtingsmiddelen, zoals de folders over oogaandoeningen en de informatie op de website onderhouden en uitgebreid. De koppeling van informatie over ogen aan levensfasen is verder uitgewerkt. De voorlichtingsactiviteiten in ziekenhuizen door middel van het opblaasbare oog en de fototentoonstelling Mijn (ge)Zicht zijn gecontinueerd.

In samenwerking met de oogpatiëntenverenigingen is voorlichting gegeven op diverse beurzen en is het Oogcongres met een inhoudelijk programma georganiseerd.

Voorlichting wordt ook gekoppeld aan specifieke thema's zoals myopie en gezonde (kinder)ogen. Om deze thema's onder de aandacht te brengen worden campagnes gevoerd gericht op specifieke doelgroepen.

20 Wervingskosten	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Kosten eigen werving		99.800	
Donateursbenadering	63.774		47.849
Prospect werving	20.065		18.271
Overige kosten	2.321	5.000	15.733
totaal kosten fondsenwerving	86.160	104.800	81.853
kosten lotenverkoop VriendenLoterij	46.332	50.000	51.000
toerekening kosten eigen organisatie	117.044	114.836	108.207
Wervingskosten	249.537	269.636	241.060

In 2019 is naast het werven van nieuwe donateurs opnieuw sterk ingezet op het behoud van bestaande donateurs. De totale uitgaven zijn lager dan begroot, omdat niet alle plannen gerealiseerd konden worden.

In 2019 is er opnieuw geïnvesteerd in een belactie met de VriendenLoterij, wat op het eind van het jaar heeft geleid tot een stijging in de opbrengsten uit het meespelen voor het Oogfonds.

Het Oogfonds besteedt veel aandacht aan voorlichting door informatie te geven over het belang van preventie. Door mensen bewust te maken van risico's en te wijzen op de mogelijkheden van voorkoming van slechtziendheid door preventieve maatregelen. Veel activiteiten hebben daarom een gemengd karakter en zijn zowel voorlichtend als fondsenwervend.

De toerekening van deze gemengde kosten is 60% voorlichting en 40% fondsenwerving.

21 Kosten beheer en administratie

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
toegerekend volgens model C	180.674	177.266	160.434

Kengetallen

Verhoudingen tussen de soorten lasten

Het Oogfonds streeft naar een effectieve en verantwoorde besteding van middelen aan haar doelstellingen.

Hiervoor is een goede bureau-organisatie noodzakelijk. De directeur-bestuurder stelt in principe 10% als maximale norm voor de kosten van beheer en administratie. Naast dit percentage wordt ook gekeken naar de absolute kosten van beheer en administratie in verhouding tot de activiteiten van de stichting.

Voor de diverse uitgaven worden de volgende percentages als grensbedragen gehanteerd:

	streven	minimum	maximum
Besteed aan doelstellingen	78%	65%	geen
Wervingskosten	15%	geen	25%
Kosten beheer en administratie	7%	geen	10%

De verhouding tussen de uitgaven 'besteed aan doelstelling', 'wervingskosten' en 'kosten beheer en administratie' in 2018 is zichtbaar in onderstaande tabel.

Som der lasten	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Besteed aan doelstellingen	1.620.538	1.577.312	1.266.119
Wervingskosten	249.537	269.636	241.060
Kosten beheer en administratie	180.674	177.266	160.434
	2.050.748	2.024.215	1.667.613

De gerealiseerde verhouding tussen de soorten lasten in 2019 is resp 79%, 12% en 9%.

In 2019 waren zowel de bestedingen aan de doelstelling als de totale uitgaven hoger dan begroot. Het percentage besteed aan de doelstellingen ten opzichte van de lasten is hierdoor ongeveer conform de begroting.

De gerealiseerde percentages in 2019 blijven binnen de gestelde grenzen.

Bestedingspercentage baten

Onderstaand is de verhouding van de totale bestedingen aan de doelstelling in relatie met de totale baten procentueel weergegeven:

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Totaal bestedingen	1.620.538	1.577.312	1.266.119
Totaal baten	1.801.231	1.765.300	2.237.017
Bestedingspercentage baten	90%	89%	57%

Het percentage besteed aan de doelstellingen ten opzichte van de baten is hoger dan begroot, door extra subsidies aan wetenschappelijk onderzoek uit de reserves van vh MaculaFonds en vh Glaucoomfonds.

De bestedingen aan eigen projecten zijn in 2019 lager dan begroot door met name de kleinere opzet van acties en evenementen.

In 2019 zijn eigen projecten en enkele subsidietoekenningen gerealiseerd uit de bestemmingsreserves die hiervoor in eerdere jaren zijn gevormd. Voor zover de bestedingen in 2019 nog niet zijn gerealiseerd, blijven de bestemmingsreserves in stand tot de projecten zijn uitgevoerd.

Kostenpercentage fondsenwerving

Onderstaand is de verhouding van de kosten fondsenwerving in relatie met de baten uit fondsenwerving procentueel weergegeven:

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
som van de baten	1.801.231	1.765.300	2.237.017
wervingskosten	249.537	269.636	241.060
kostenpercentage fondsenwerving	14%	15%	11%

het Oogfonds streeft naar een percentage kosten fondsenwerving van rond de 15%. Het driejaargemiddelde zal in ieder geval onder de 25% liggen.

22 Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Baten uit beleggingen			
Rente obligaties	18.603	17.000	18.735
Dividend aandelen	17.033	23.000	22.009
Rente bankrekeningen	1.652	1.000	1.071
Koersresultaten	253.136	0	-81.247
totaal baten uit beleggingen	290.424	41.000	-39.432
Rente en kosten banken en beleggingen			
Kosten effectenbeheer	19.435	20.000	18.420
Rente en kosten banken	11.372	15.000	13.919
totaal kosten beleggingen	30.807	35.000	32.339
Saldo financiële baten en lasten	259.617	6.000	-71.771

De directe inkomsten uit de beleggingsportefeuille zijn in 2019 iets gedaald ten opzichte van 2018, mede als gevolg van de zeer lage rentepercentages. De koersresultaten zijn in het 4e kwartaal 2019 sterk gestegen waardoor er over het gehele jaar een positief koersresultaat is.

De opbrengsten uit het Hoekstra-Quak Fonds over 2019 zijn € 2.560

In 2020 zal een project worden geselecteerd om met dit bedrag te subsidiëren.

Gebeurtenissen na balansdatum

Door de coronacrisis vanaf maart 2020 zijn er onzekerheden naar de toekomst toe. Dit heeft geen invloed op de resultaten over 2019 en de balanspositie per 31-12-2019. Mogelijk heeft de coronacrisis wel invloed op de resultaten en balansposities in 2020.

Toelichting lastenverdeling **model C**

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

Bestemming	Doelstelling			Wervingskosten	Beheer en administratie	Totaal/ 2019	begroot 2019	2018
	toegankelijkheid	wetenschappelijk onderzoek	voorlichting en preventie					
lasten								
Subsidies en eigen projecten	192.481	499.206	342.579			1.034.266	1.007.400	732.849
Directe kosten			134.284	132.492		266.776	281.250	270.199
Personeelskosten	89.565	60.688	190.082	88.131	136.043	564.509	524.800	482.790
Huisvestingskosten	9.390	6.362	19.928	9.239	14.262	59.181	61.000	57.904
Algemene kosten	19.506	13.217	41.398	19.194	29.629	122.945	146.265	120.535
Afschrijvingen	487	330	1.034	479	740	3.071	3.500	3.336
toegerekende uitvoeringskoster	118.949	80.598	252.441	117.044	180.674	749.706	735.565	664.565
totaal	311.430	579.804	729.304	249.537	180.674	2.050.748	2.024.215	1.667.613

Toelichting:

Voor de toerekening van de kosten wordt onderscheid gemaakt tussen de kosten die direct kunnen worden toegerekend en de indirecte kosten.

De toegekende subsidies vallen vrijwel altijd onder een specifieke doelstelling en worden daaraan toegerekend.

Naast de subsidies zijn er eigen projecten op het gebied van de diverse doelstellingen. Deze directe kosten vallen onder de betreffende doelstelling.

De indirecte kosten kunnen niet direct aan een bestemming worden toegerekend. Dit zijn de kosten eigen organisatie, zoals personeel, huisvesting en algemene kosten. De basis voor de toerekening van deze kosten is de ingeschatte tijdsbesteding van de personeelsleden over de verschillende bestemmingen. Volgens deze verhoudingen worden overige uitvoeringskosten toegerekend. In 2019 is de toerekening toegepast conform de begroting.

Kosten eigen organisatie, toelichting op model C

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Personeelskosten			
Salariskosten	373.768	388.000	362.934
Sociale lasten	56.098	52.000	51.723
Pensioenlasten	36.592	40.000	36.411
Uitkering verzuimverzekering	-6.629		-3.828
<i>Totaal salariskosten</i>	459.828	480.000	447.239

In 2019 zijn vacatures ontstaan die pas na verloop van tijd zijn ingevuld. Tevens is tussentijds door de raad van toezicht goedkeuring verleend aan uitbreiding van het aantal uren (FTE). Deze uitbreiding is deels ingevuld door extern ingehuurd personeel. Hierdoor zijn de salariskosten 2019 lager dan begroot, maar zijn de kosten voor ingehuurd personeel hoger.

Overige personeelskosten

Verzuimverzekering	19.866	21.000	19.673
Reiskosten	7.182	6.500	6.134
Deskundigheidsbevordering	2.393	3.000	2.958
Representatie directie	1.800	1.800	1.800
Kosten Arbo	1.992	2.000	1.820
Huishoudelijke kosten	1.503	1.000	844
Wervingskosten	194	0	0
Ingehuurd personeel	68.206	7.500	787
Diverse personeelskosten	1.545	2.000	1.535
<i>Totaal overige personeelskosten</i>	104.680	44.800	35.551

Door vervulling van een vacature via externe inhuur zijn deze kosten veel hoger dan voorgaand jaar en dan begroot.

Door uitbreiding van het aantal personeelsleden en het aantal FTE zijn de reiskosten en de huishoudelijke kosten gestegen. De overige uitgaven zijn in lijn met de begroting en voorgaand jaar.

Totale personeelskosten	564.509	524.800	482.790
--------------------------------	----------------	----------------	----------------

De totale personeelskosten zijn hoger dan voorgaand jaar en dan begroot met name door de externe inhuur van personeel.

Kosten eigen organisatie, toelichting op model C, vervolg

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Huisvestingskosten			
Huur kantoor	39.791	42.000	39.047
Overige huisvestingskosten	19.391	19.000	18.857
totaal	<u>59.181</u>	<u>61.000</u>	<u>57.904</u>

De huur en de overige huisvestingskosten zijn conform de begroting en vergelijkbaar met voorgaand jaar.

Algemene kosten

Telefoonkosten	4.036	4.500	3.926
Kantoorkosten	9.402	16.000	20.193
Lidmaatschappen en abonnementen	10.334	16.000	11.153
Automatiseringskosten	48.994	68.265	49.307
Accountantskosten	18.548	14.000	13.690
Reis- en verblijfskosten	1.148	2.000	1.106
Representatie- en vergaderkosten	564	1.000	251
Overige algemene kosten	24.156	17.000	14.588
Kosten raad van toezicht	5.761	7.500	6.322
totaal	<u>122.945</u>	<u>146.265</u>	<u>120.535</u>

De totale algemene kosten zijn lager dan begroot, maar vergelijkbaar met voorgaand jaar. Ten opzichte van 2018 zijn er wel verschuivingen in de posten.

De kantoorkosten zijn lager dan 2018 doordat er voorgaand jaar eenmalige extra kosten waren. De automatisering is lager dan begroot door meevallende kosten. De accountantskosten zijn hoger dan begroot door de extra controles die noodzakelijk zijn door de fusies met het MaculaFonds en het Glaucoomfonds. De overige algemene kosten zijn hoger door de notariskosten inzake de fusies met het MaculaFonds en het Glaucoomfonds en een strategie-advies.

Afschrijvingen en rente

Afschrijvingskosten	3.071	3.500	3.336
totaal	<u>3.071</u>	<u>3.500</u>	<u>3.336</u>

De afschrijvingskosten zijn in 2019 lager doordat een deel van de automatisering volledig is afgeschreven.

totaal kosten eigen organisatie	<u>749.706</u>	<u>735.565</u>	<u>664.565</u>
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Personeelsbestand

Eind 2019 waren er 8 betaalde medewerkers in dienst. Gedurende het boekjaar 2019 bedroeg het gemiddeld aantal eigen werknemers 5,8 FTE (in 2018 5,8 FTE). Inclusief gedetacheerde medewerker is dit in 2019 6,3 FTE.

Bezoldiging bestuur en directie

De Raad van Toezicht heeft het functieprofiel, het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld bij het aanstellen van een nieuwe directeur in 2014.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Raad van Toezicht de 'Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties' opgesteld door Goede Doelen Nederland.

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximum voor het jaarinkomen. Eind 2018 is het BSD-scoreformulier voor het salaris van de directeur-bestuurder opnieuw ingevuld en getoetst. De toetsing is gedaan door de voorzitter van de raad van toezicht en de voorzitter van de auditcommissie. In de vergadering van de raad van toezicht van 6 december 2018 is hierover verantwoording afgelegd.

Deze weging leidde tot een zogenaamde BSD-score van 400 punten met een maximaal jaarinkomen exclusief werkgeverslasten volgens functiegroep G van € 107.022 tot 1/7/2019 en € 109.162 vanaf 1/7/2019.

Het voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante jaarinkomen in 2019 van de directeur bedroeg € 106.587. Deze beloning bleef binnen het geldende maximum.

Het jaarinkomen, vermeerderd met de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 189.000 per jaar. De werkgeversbijdrage pensioen stond bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De directeur-bestuurder heeft een fulltime dienstverband (36 uur) voor onbepaalde tijd.

Bezoldiging volgens de beloningsregeling van Goede Doelen Nederland gerapporteerd:

	directeur-bestuurder
Jaarinkomen 2019	
Brutosalaris	90.756
vakantiegeld	7.171
vaste eindejaarsuitkering	8.661
Totaal jaarinkomen	106.587
pensioenlasten (werkgeversdeel)	11.600
totaal overige lasten en vergoedingen	11.600
totaal bezoldiging 2019	118.187
Totaal bezoldiging vorig boekjaar	115.483

Aan de leden van de raad van toezicht van Stichting Oogfonds Nederland zijn vacatiegelden betaald voor totaal € 4.600 (2018: € 5.800).

Aan de bestuursleden/leden van de raad van toezicht en de directeur-bestuurder zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Utrecht,

Directeur/ bestuurder:

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van de Stichting Oogfonds Nederland

Maarsbergseweg 20
3956 KW Leersum
Postbus 1
3956 ZR Leersum

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

T (0343) 41 59 40
leersum@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening van Stichting Oogfonds Nederland te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Oogfonds Nederland per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

4. de balans per 31 december 2019;
5. de staat van baten en lasten over 2019; en
6. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Oogfonds Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- toelichting op de lastenverdeling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.

Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Leersum, 22 juni 2020

Van Ree Accountants

w.g.

drs. A.H.J. Kraaij

Registeraccountant